

SJ1A012: Cultura América Latina

Jméno a příjmení - pište do okénka	Učivo	Číslo zadání
		1

30 testových otázek za 2 body každá. 8 otázek s krátkou odpovědí za 4 body. 1 otevřená otázka na 1-2 odstavce za 8 bodů. Minimální počet bodů: 70. Za špatné odpovědi se body nestrhávají.

1 Které tvrzení je pravdivé?

- A** Z důsledku španělské kolonizace, původní populace Latinské Ameriky až na výjimky zemřela.
- B** Náhuatl, kečuánština nebo guaraní jsou jazyky, kterými mluvili původní obyvatelé před příchodem Španělů. Dnes už tyto jazyky neexistují.
- C** Kolem 97% původních obyvatel Ameriky žije v Latinské Americe.
- D** Nej hustší osídlení původních obyvatel můžeme najít v Anglosaské Americe (Kanada, USA). Jedná se o Apači, Čejeny pod.

2 Objevení a dobytí Ameriky odpovídají expansionistickým tendencím iberských království na konci 15. století.

- A** Ne, Španělsko právě spadlo pod nadvládu Habsburků a soustředilo se na vnitřní občanské války.
- B** Ano, po ukončení Reconquisty Aragon expandoval na Středozemské moře, Portugalsko po africkém pobřeží a pro Kastilii do jisté míry bylo dobytí Ameriky pokračování středověké politiky.
- C** Ano, Kryštof Kolumbus byl španělský rytíř a dokonce přirovnával své výpravy s křížovými taženími.
- D** Ne, po pádu Granady byl Pyrenejský poloostrov poměrně stabilizovaný a žádné vojenské výpravy se už v té době nepodnikaly.

3 Mezinárodní smlouvu o svobodném trhu podepsaly v roce 1993:

- A** Peru, Bolívie a Ekvador.
- B** Španělsko a Mexiko.
- C** Mexiko, Argentina a Brazílie.
- D** Mexiko, Kanada a USA.

4 Označte osobnost, která není spojená s bojem o nezávislost španělských kolonií:

- A** Simón Bolívar.
- B** Miguel Hidalgo.
- C** Porfirio Díaz.
- D** José de San Martín.

5 Název smlouvy, "která ukončila mexicko-americkou válku. Podle této smlouvy přenechalo Mexiko Spojeným státům americkým území o velikosti 1,36 milionu km², což představovalo více než polovinu tehdejší mexické rozlohy." (Wikipedie)

- A** Monroeová doktrína (1823).
- B** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1898).
- C** Tordesillaská smlouva (1848).
- D** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1848).

6 Pojem "Latinská Amerika" použil poprvé:

- A** Prezident USA James Monroe ve svém proslulém proslovu "Amerika Američanům".
- B** Francouzský císař Napoleon III v rámci koloniální expanze evropských velmocí v druhé polovině 19. století.
- C** Mexický spisovatel a politik José Vasconcelos ve své eseji *La raza cósmica*.
- D** Císař Karel V. při založení Consejo de Indias v roce 1524.

7 Jedna z příčin boje o nezávislost amerických kolonií od španělské koruny byl/a/o:

- A** Tajná spolupráce Kreolů a Mesticů s holandskými piráty.
- B** Rozšíření marxistické ideologie po celém kontinentu.
- C** Vylučování Kreolů z nejvyšších pozic koloniální správy.
- D** Potlačení indiánských jazyků jako kečuánština či maya-quiché ze strany metropolitní správy.

8 Proti komu bojovala Paraguay v tzv. Paraguayské válce (1864-1870)?

- A** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Bolívie a Brazílie.
- B** Proti Argentině.
- C** Jednalo se o občanskou válku.
- D** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Brazílie a Uruguaye.

9 Které město leží na Tichomořském pobřeží?

- A** Buenos Aires.
- B** Havana.
- C** Veracruz.
- D** Lima.

10 Významné milníky, které se často označují jako začátek a konec bojů za nezávislost španělských kolonií na americkém kontinentu jsou:

- A** Vydání *Dopisu z Jamajky* (1815) a smrt Simóna Bolívara (1830).
- B** Smrt Franciska de Mirandy (1816) a nezávislost Texasu (1835).
- C** Revolución de Mayo (Argentina, 1810) nebo Grito de Dolores (Mexiko, 1810) a bitva u Ayacucho (Peru, 1824).
- D** Nezávislost Haiti (1804) a Plan de Iguala (Mexiko, 1821).

- 11** Který filozofický směr ovlivnil názory Simóna Bolívaru, které můžeme najít v jeho *Dopisu z Jamajky* (Carta de Jamaica)?
- A Osvícenství.
 B Indigenismus.
 C Nacionalismus.
 D Magický realismus.
-
- 12** Jak se nazývá vojenské diktatuře v Argentině v letech 1976-1983?
- A Montoneros.
 B Operace Condor (Operación Cóndor).
 C Gaučovská revoluce (Revolución Gaucha).
 D Špinavá válka (Guerra Sucia).
-
- 13** Kdo založil v Peru ve 20. letech politické hnutí *indigenismo*?
- A Emiliano Zapata.
 B Mario Vargas Llosa.
 C José Carlos Mariátegui.
 D Benito Juárez.
-
- 14** Kde se usedli dříve nomádští Aztékové v roce 1325?
- A Na pobřeží jezera Texcoco.
 B V mayském městě Tenochtitlán.
 C V oblasti Chichén Itzá, u Mexického zálivu.
 D V legendární oblasti Aztlán, na dnešním jihozápadě USA.
-
- 15** Kterou z těchto postav nespojíte s obdobím caudillismu?
- A Fidel Castro.
 B Antonio López de Santa Anna.
 C Juan Manuel de Rosas.
 D José Gaspar Rodríguez de Francia.
-
- 16** Označení pro politický systém, který převládl v nově vzniklých hispanoamerických republikách v první polovině 19. století, systém "založený na autoritě a politické či vojenské síle, popřípadě charismatu jedné osobnosti" (Wikipedie):
- A Civilizace a barbarství.
 B Panamerikanismus.
 C Caudillismus.
 D Indigenismus.
-
- 17** Kterým souborem zákonů chtěla španělská koruna chránit práva indiánského obyvatelstva před vykořisťováním a nelidským chování dobyvatelů a kolonistů?
- A Capitulaciones de Santa Fe.
 B Leyes Nuevas z roku 1753.
 C Leyes Nuevas z roku 1542.
 D Consejo de Indias z roku 1542.
-
- 18** Název strany, která vznikla po Mexické revoluci a vládla zemi od roku 1929 do roku 2000:
- A MZLN: Movimiento Zapatista de Liberación Nacional.
 B APRA: Alianza Popular Revolucionaria de América.
 C PRI: Partido Revolucionario Institucional.
 D PCM: Partido Comunista de México.
-
- 19** Vasco Núñez de Balboa
- A dobyl aztéckou říši v roce 1521.
 B podnikl výpravu kolem světa v roce 1522.
 C byl kapitánem jedny z Kolumbových lodí při objevení Ameriky.
 D objevil v roce 1513 "Mar del Sur", tedy Tichý oceán, a tím potvrdil, že Amerika je samostatný kontinent, a ne západní část Asie.
-
- 20** Vyberte správné jméno společenské a hospodářské instituce, která byla základ kolonizace v rané době dobytí Ameriky. Tato instituce byla založena na nucené práci a proto byl tento systém od začátku 16. století kritizován.
- A Encomienda.
 B Reducción.
 C Eldorado.
 D Gobernación.
-
- 21** Ekvador má hranice s:
- A Peru a Kolumbií.
 B Peru, Kolumbií a Brazílií.
 C Bolivií a Hondurasem.
 D Peru, Chile, Bolivií a Paraguayí.
-
- 22** Dominikánský řeholník, misionář, teolog, právník, historik a antropolog, autor knih *O zemích indijských pustošení a vylidňování zpráva nejstručnější* nebo *Historia de las Indias*, zvaný "Ochránce Indiánů":
- A Luis de Sepúlveda.
 B Antonio de Montesinos.
 C Bartolomé de Las Casas.
 D Simón Bolívar.
-
- 23** Kdy bylo založeno místokrálovství Nového Španělska?
- A Žádné místokrálovství Nového Španělska neexistovalo. Provincie Mexiko byla založena v roce 1519.
 B V roce 1535. Sídlem místokrále bylo město Mexiko.
 C V roce 1492. Sídlem místokrále bylo město Santo Domingo.
 D V roce 1778, v rámci bourbonských reforem ve správě amerických kolonií.
-
- 24** Čím byly FARC, ELN, Sendero Luminoso nebo Montoneros?
- A Gerily a hnutí, které v různých zemích Jižní Ameriky ozbrojeným bojem usilovaly o komunistickou revoluci v období Studené války.
 B Americké vojenské služby, které tajně pomohly nastolit vojenské režimy v Jižní Americe.
 C Levicové strany, které kolem roku 2000 zvítězily ve volbách v různých zemích.
 D Orchestry populární hudby, které byly velmi slavné v 50. letech.

- 25** Který druh podnebí nenajdeme v Latinské Americe?
- A V Latinské Americe nejsou pouště, i když kácení le-sů v Amazonce může vést k tzv. deforestizaci.
 - B Subpolární podnebí.
 - C Vysokohorské podnebí se v Latinské Americe nenalézá.
 - D Všechna tato podnebí se vyskytují v Latinské Americe.

- 26** Který úřad reguloval obchodní aktivity španělské Ameriky od 16. do 18. století?
- A Consejo de Indias.
 - B Žádný úřad nereguloval obchod s Amerikou. Ten byl od začátku volný díky tzv. encomiendas.
 - C Casa de Contratación.
 - D Carrera de las Indias.

- 27** *Facundo, nebo civilizace a barbarství* je:
- A Manifest argentinského romantismu.
 - B Epos o životě Gaučů na argentinské Pampě.
 - C Esej od Faustina Dominga Sarmienta, která nejlépe vystihuje ideologickou dichotomii o latinskoamerické identitě po nezávislosti od Španělska.
 - D Alegorická povídka o diktátorovi Juan Manuel de Rosasovi.

- 28** Kdo byl prezidentem Chile, když Augusto Pinochet započal vojenský převrat?
- A Salvador Allende.
 - B Pablo Neruda.
 - C Isabel Allende.
 - D Fidel Castro.

- 29** Kdo napsal esej *Ariel*?
- A José Martí.
 - B José Enrique Rodó.
 - C Domingo Faustino Sarmiento.
 - D William Shakespeare.

- 30** Která z těchto zemí není aspoň částečně pokrytá amazonským pralesem?
- A Kolumbie.
 - B Peru.
 - C Guatemala.
 - D Brazílie.

- 31** Do kterého období řadíme básnířku, prozaičku a dramatičku Sor Juanu Inés de la Cruz?

- 32** Klíčovým momentem filmu *Missing* je převrat v jedné latinskoamerické zemi. O kterou zemi se jedná a ve kterém roce k převratu došlo?

- 33** V jakém roce začala vojenská diktatura Augusta Pinocheta v Chile?

- 34** V roce 1823 vyhlásil prezident USA doktrínu, která vyjadřuje *panamerikanistickou* politiku USA. Jakýkoli zásah evropských mocností na americkém kontinentě měl být Spojenými státy vyhodnocen jako útok proti USA („Amerika Američanům“). Jak se tato doktrína nazývá?

- 35** Kdo sepsal dílo zvané *Carta de Jamaica*?

- 36** Uvedte jméno dobyvatele říše Inků.

- 37** V jakém roce se stala krvavá represe studentské demonstrace na mexickém náměstí Tří kultur, kterou známe jako Matanza de Tlatelolco?

- 38** Jak se jmenovala smlouva o rozdělení světa mezi Španělskem a Portugalskem podepsaná papežem Alexandrem VI. v roce 1594?

- 39** **Uvedte název díla a autora. Jak popisuje místní obyvatele? Jak můžeme charakterizovat jeho styl?**

Lidé tito nadáni jsou myslí bystrou a učenlivou; lid jest učenlivý a veškeré vzdělanosti schopný a k přijetí svatého našeho katolického náboženství velezpůsobilý; a nikoliv také nešikovný v přijímání dobrých mravů (...) takovou touhou a zápalem k přijímání Svátostí církve a k obcování službám Božím unášení jsou, že i samotným duchovním největší a jedinečné trpělivosti třeba jest, aby horlivosti takovéto obstáli.

Na ovečky tak mírné a řečenými vlastnostmi od Všemohoucího nadané (...) Španělé vtrhli, a od oněch dob po čtyřicet let nic jiného nedělali a item nic jiného dělat nechtěli a do dnešního dne ničím jiným se nezabývají než vražděním těchto nebohých, které rozličnými, do té doby nikým nevidanými a nikde neslýchanými druhy mučení a sužování (kterých jistá část dále popsána bude) tak nelidsky a lítě tisknou a drásají (...).

Tato strana je prázdná.

SJ1A012: Cultura América Latina

Jméno a příjmení - pište do okénka	Učů	Číslo zadání
		2

30 testových otázek za 2 body každá. 8 otázek s krátkou odpovědí za 4 body. 1 otevřená otázka na 1-2 odstavce za 8 bodů. Minimální počet bodů: 70. Za špatné odpovědi se body nestrhávají.

1 Které tvrzení je pravdivé?

- A** Z důsledku španělské kolonizace, původní populace Latinské Ameriky až na výjimky zemřela.
- B** Náhuatl, kečuánština nebo guaraní jsou jazyky, kterými mluvili původní obyvatelé před příchodem Španělů. Dnes už tyto jazyky neexistují.
- C** Kolem 97% původních obyvatel Ameriky žije v Latinské Americe.
- D** Nej hustší osídlení původních obyvatel můžeme najít v Anglosaské Americe (Kanada, USA). Jedná se o Apači, Čejeny pod.

2 Objevení a dobytí Ameriky odpovídají expansionistickým tendencím iberských království na konci 15. století.

- A** Ne, Španělsko právě spadlo pod nadvládu Habsburků a soustředilo se na vnitřní občanské války.
- B** Ano, po ukončení Reconquisty Aragon expandoval na Středozemské moře, Portugalsko po africkém pobřeží a pro Kastilii do jisté míry bylo dobytí Ameriky pokračování středověké politiky.
- C** Ano, Kryštof Kolumbus byl španělský rytíř a dokonce přirovnával své výpravy s křížovými taženími.
- D** Ne, po pádu Granady byl Pyrenejský poloostrov poměrně stabilizovaný a žádné vojenské výpravy se už v té době nepodnikaly.

3 Mezinárodní smlouvu o svobodném trhu podepsaly v roce 1993:

- A** Peru, Bolívie a Ekvador.
- B** Španělsko a Mexiko.
- C** Mexiko, Argentina a Brazílie.
- D** Mexiko, Kanada a USA.

4 Označte osobnost, která není spojená s bojem o nezávislost španělských kolonií:

- A** Simón Bolívar.
- B** Miguel Hidalgo.
- C** Porfirio Díaz.
- D** José de San Martín.

5 Název smlouvy, "která ukončila mexicko-americkou válku. Podle této smlouvy přenechalo Mexiko Spojeným státům americkým území o velikosti 1,36 milionu km², což představovalo více než polovinu tehdejší mexické rozlohy." (Wikipedie)

- A** Monroeová doktrína (1823).
- B** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1898).
- C** Tordesillaská smlouva (1848).
- D** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1848).

6 Pojem "Latinská Amerika" použil poprvé:

- A** Prezident USA James Monroe ve svém proslulém proslovu "Amerika Američanům".
- B** Francouzský císař Napoleon III v rámci koloniální expanze evropských velmocí v druhé polovině 19. století.
- C** Mexický spisovatel a politik José Vasconcelos ve své eseji *La raza cósmica*.
- D** Císař Karel V. při založení Consejo de Indias v roce 1524.

7 Jedna z příčin boje o nezávislost amerických kolonií od španělské koruny byl/a/o:

- A** Tajná spolupráce Kreolů a Mesticů s holandskými piráty.
- B** Rozšíření marxistické ideologie po celém kontinentu.
- C** Vylučování Kreolů z nejvyšších pozic koloniální správy.
- D** Potlačení indiánských jazyků jako kečuánština či maya-quičé ze strany metropolitní správy.

8 Proti komu bojovala Paraguay v tzv. Paraguayské válce (1864-1870)?

- A** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Bolívie a Brazílie.
- B** Proti Argentině.
- C** Jednalo se o občanskou válku.
- D** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Brazílie a Uruguaye.

9 Které město leží na Tichomořském pobřeží?

- A** Buenos Aires.
- B** Havana.
- C** Veracruz.
- D** Lima.

10 Významné milníky, které se často označují jako začátek a konec bojů za nezávislost španělských kolonií na americkém kontinentu jsou:

- A** Vydání *Dopisu z Jamajky* (1815) a smrt Simóna Bolívara (1830).
- B** Smrt Franciska de Mirandy (1816) a nezávislost Texasu (1835).
- C** Revolución de Mayo (Argentina, 1810) nebo Grito de Dolores (Mexiko, 1810) a bitva u Ayacucho (Peru, 1824).
- D** Nezávislost Haiti (1804) a Plan de Iguala (Mexiko, 1821).

- 11** Který filozofický směr ovlivnil názory Simóna Bolívar, které můžeme najít v jeho *Dopisu z Jamajky* (Carta de Jamaica)?
- A Osvícenství.
 B Indigenismus.
 C Nacionalismus.
 D Magický realismus.
-
- 12** Jak se nazývá vojenské diktatuře v Argentině v letech 1976-1983?
- A Montoneros.
 B Operace Condor (Operación Cóndor).
 C Gaučovská revoluce (Revolución Gaucha).
 D Špinavá válka (Guerra Sucia).
-
- 13** Kdo založil v Peru ve 20. letech politické hnutí *indigenismo*?
- A Emiliano Zapata.
 B Mario Vargas Llosa.
 C José Carlos Mariátegui.
 D Benito Juárez.
-
- 14** Kde se usedli dříve nomádští Aztékové v roce 1325?
- A Na pobřeží jezera Texcoco.
 B V mayském městě Tenochtitlán.
 C V oblasti Chichén Itzá, u Mexického zálivu.
 D V legendární oblasti Aztlán, na dnešním jihozápadě USA.
-
- 15** Kterou z těchto postav nespojíte s obdobím caudillismu?
- A Fidel Castro.
 B Antonio López de Santa Anna.
 C Juan Manuel de Rosas.
 D José Gaspar Rodríguez de Francia.
-
- 16** Označení pro politický systém, který převládá v nově vzniklých hispanoamerických republikách v první polovině 19. století, systém "založený na autoritě a politické či vojenské síle, popřípadě charismatu jedné osobnosti" (Wikipedie):
- A Civilizace a barbarství.
 B Panamerikanismus.
 C Caudillismus.
 D Indigenismus.
-
- 17** Kterým souborem zákonů chtěla španělská koruna chránit práva indiánského obyvatelstva před vykořisťováním a nelidským chování dobyvatelů a kolonistů?
- A Capitulaciones de Santa Fe.
 B Leyes Nuevas z roku 1753.
 C Leyes Nuevas z roku 1542.
 D Consejo de Indias z roku 1542.
-
- 18** Název strany, která vznikla po Mexické revoluci a vládla zemi od roku 1929 do roku 2000:
- A MZLN: Movimiento Zapatista de Liberación Nacional.
 B APRA: Alianza Popular Revolucionaria de América.
 C PRI: Partido Revolucionario Institucional.
 D PCM: Partido Comunista de México.
-
- 19** Vasco Núñez de Balboa
- A dobyl aztéckou říši v roce 1521.
 B podnikl výpravu kolem světa v roce 1522.
 C byl kapitánem jedny z Kolumbových lodí při objevení Ameriky.
 D objevil v roce 1513 "Mar del Sur", tedy Tichý oceán, a tím potvrdil, že Amerika je samostatný kontinent, a ne západní část Asie.
-
- 20** Vyberte správné jméno společenské a hospodářské instituce, která byla základ kolonizace v rané době dobytí Ameriky. Tato instituce byla založena na nucené práci a proto byl tento systém od začátku 16. století kritizován.
- A Encomienda.
 B Reducción.
 C Eldorado.
 D Gobernación.
-
- 21** Ekvador má hranice s:
- A Peru a Kolumbií.
 B Peru, Kolumbií a Brazílií.
 C Bolivií a Hondurasem.
 D Peru, Chile, Bolivií a Paraguayí.
-
- 22** Dominikánský řeholník, misionář, teolog, právník, historik a antropolog, autor knih *O zemích indiánských pustošení a vylidňování zpráva nejstručnější* nebo *Historia de las Indias*, zvaný "Ochránce Indiánů":
- A Luis de Sepúlveda.
 B Antonio de Montesinos.
 C Bartolomé de Las Casas.
 D Simón Bolívar.
-
- 23** Kdy bylo založeno místokrálovství Nového Španělska?
- A Žádné místokrálovství Nového Španělska neexistovalo. Provincie Mexiko byla založena v roce 1519.
 B V roce 1535. Sídlem místokrále bylo město Mexiko.
 C V roce 1492. Sídlem místokrále bylo město Santo Domingo.
 D V roce 1778, v rámci bourbonských reforem ve správě amerických kolonií.
-
- 24** Čím byly FARC, ELN, Sendero Luminoso nebo Montoneros?
- A Gerily a hnutí, které v různých zemích Jižní Ameriky ozbrojeným bojem usilovaly o komunistickou revoluci v období Studené války.
 B Americké vojenské služby, které tajně pomohly nastolit vojenské režimy v Jižní Americe.
 C Levicové strany, které kolem roku 2000 zvítězily ve volbách v různých zemích.
 D Orchestry populární hudby, které byly velmi slavné v 50. letech.

- 25** Který druh podnebí nenajdeme v Latinské Americe?
A V Latinské Americe nejsou pouště, i když kácení le-sů v Amazonce může vést k tzv. deforestizaci.
B Subpolární podnebí.
C Vysokohorské podnebí se v Latinské Americe nenalézá.
D Všechna tato podnebí se vyskytují v Latinské Americe.
-
- 26** Který úřad reguloval obchodní aktivity španělské Ameriky od 16. do 18. století?
A Consejo de Indias.
B Žádný úřad nereguloval obchod s Amerikou. Ten byl od začátku volný díky tzv. encomiendas.
C Casa de Contratación.
D Carrera de las Indias.
-
- 27** *Facundo, nebo civilizace a barbarství* je:
A Manifest argentinského romantismu.
B Epos o životě Gaučů na argentinské Pampě.
C Esej od Faustina Dominga Sarmienta, která nejlépe vystihuje ideologickou dichotomii o latinskoamerické identitě po nezávislosti od Španělska.
D Alegorická povídka o diktátorovi Juan Manuel de Rosasovi.
-
- 28** Kdo byl prezidentem Chile, když Augusto Pinochet započal vojenský převrat?
A Salvador Allende.
B Pablo Neruda.
C Isabel Allende.
D Fidel Castro.
-
- 29** Kdo napsal esej *Ariel*?
A José Martí.
B José Enrique Rodó.
C Domingo Faustino Sarmiento.
D William Shakespeare.
-
- 30** Která z těchto zemí není aspoň částečně pokrytá amazonským pralesem?
A Kolumbie.
B Peru.
C Guatemala.
D Brazílie.
-
- 31** Do kterého období řadíme básnířku, prozaičku a dramatičku Sor Juanu Inés de la Cruz?
-
- 32** Klíčovým momentem filmu *Missing* je převrat v jedné latinskoamerické zemi. O kterou zemi se jedná a ve kterém roce k převratu došlo?
-
- 33** V jakém roce začala vojenská diktatura Augusta Pinocheta v Chile?
-
- 34** V roce 1823 vyhlásil prezident USA doktrínu, která vyjadřuje *panamerikanistickou* politiku USA. Jakýkoli zásah evropských mocností na americkém kontinentě měl být Spojenými státy vyhodnocen jako útok proti USA („Amerika Američanům“). Jak se tato doktrína nazývá?
-
- 35** Kdo sepsal dílo zvané *Carta de Jamaica*?
-
- 36** Uvedte jméno dobyvatele říše Inků.
-
- 37** V jakém roce se stala krvavá represe studentské demonstrace na mexickém náměstí Tří kultur, kterou známe jako Matanza de Tlatelolco?
-
- 38** Jak se jmenovala smlouva o rozdělení světa mezi Španělskem a Portugalskem podepsaná papežem Alexandrem VI. v roce 1594?
-
- 39** **Uvedte název díla a autora. Jak popisuje místní obyvatele? Jak můžeme charakterizovat jeho styl?**
- Lidé tito nadáni jsou myslí bystrou a učenlivou; lid jest učenlivý a veškeré vzdělanosti schopný a k přijetí svatého našeho katolického náboženství velezpůsobilý; a nikoliv také nešikovný v přijímání dobrých mravů (...) takovou touhou a zápalem k přijímání Svátostí církve a k obcování službám Božím unášení jsou, že i samotným duchovním největší a jedinečné trpělivosti třeba jest, aby horlivosti takovéto obstáli.
- Na ovečky tak mírné a řečenými vlastnostmi od Všemohoucího nadané (...) Španělé vtrhli, a od oněch dob po čtyřicet let nic jiného nedělali a item nic jiného dělat nechtěli a do dnešního dne ničím jiným se nezabývají než vražděním těchto nebohých, které rozličnými, do té doby nikým nevidanými a nikde neslýchanými druhy mučení a sužování (kterých jistá část dále popsána bude) tak nelidsky a lítě tisknou a drásají (...).

Tato strana je prázdná.

SJ1A012: Cultura América Latina

Jméno a příjmení - pište do okénka	Učů	Číslo zadání
		3

30 testových otázek za 2 body každá. 8 otázek s krátkou odpovědí za 4 body. 1 otevřená otázka na 1-2 odstavce za 8 bodů. Minimální počet bodů: 70. Za špatné odpovědi se body nestrhávají.

1 Které tvrzení je pravdivé?

- A** Z důsledku španělské kolonizace, původní populace Latinské Ameriky až na výjimky zemřela.
- B** Náhuatl, kečuánština nebo guaraní jsou jazyky, kterými mluvili původní obyvatelé před příchodem Španělů. Dnes už tyto jazyky neexistují.
- C** Kolem 97% původních obyvatel Ameriky žije v Latinské Americe.
- D** Nej hustší osídlení původních obyvatel můžeme najít v Anglosaské Americe (Kanada, USA). Jedná se o Apači, Čejeny pod.

2 Objevení a dobytí Ameriky odpovídají expansionistickým tendencím iberských království na konci 15. století.

- A** Ne, Španělsko právě spadlo pod nadvládu Habsburků a soustředilo se na vnitřní občanské války.
- B** Ano, po ukončení Reconquisty Aragon expandoval na Středozezemské moře, Portugalsko po africkém pobřeží a pro Kastilii do jisté míry bylo dobytí Ameriky pokračování středověké politiky.
- C** Ano, Kryštof Kolumbus byl španělský rytíř a dokonce přirovnával své výpravy s křížovými taženými.
- D** Ne, po pádu Granady byl Pyrenejský poloostrov poměrně stabilizovaný a žádné vojenské výpravy se už v té době nepodnikaly.

3 Mezinárodní smlouvu o svobodném trhu podepsaly v roce 1993:

- A** Peru, Bolívie a Ekvador.
- B** Španělsko a Mexiko.
- C** Mexiko, Argentina a Brazílie.
- D** Mexiko, Kanada a USA.

4 Označte osobnost, která není spojená s bojem o nezávislost španělských kolonií:

- A** Simón Bolívar.
- B** Miguel Hidalgo.
- C** Porfirio Díaz.
- D** José de San Martín.

5 Název smlouvy, "která ukončila mexicko-americkou válku. Podle této smlouvy přenechalo Mexiko Spojeným státům americkým území o velikosti 1,36 milionu km², což představovalo více než polovinu tehdejší mexické rozlohy." (Wikipedie)

- A** Monroeová doktrína (1823).
- B** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1898).
- C** Tordesillaská smlouva (1848).
- D** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1848).

6 Pojem "Latinská Amerika" použil poprvé:

- A** Prezident USA James Monroe ve svém proslulém proslovu "Amerika Američanům".
- B** Francouzský císař Napoleon III v rámci koloniální expanze evropských velmocí v druhé polovině 19. století.
- C** Mexický spisovatel a politik José Vasconcelos ve své eseji *La raza cósmica*.
- D** Císař Karel V. při založení Consejo de Indias v roce 1524.

7 Jedna z příčin boje o nezávislost amerických kolonií od španělské koruny byl/a/o:

- A** Tajná spolupráce Kreolů a Mesticů s holandskými piráty.
- B** Rozšíření marxistické ideologie po celém kontinentu.
- C** Vylučování Kreolů z nejvyšších pozic koloniální správy.
- D** Potlačení indiánských jazyků jako kečuánština či maya-quiché ze strany metropolitní správy.

8 Proti komu bojovala Paraguay v tzv. Paraguayské válce (1864-1870)?

- A** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Bolívie a Brazílie.
- B** Proti Argentině.
- C** Jednalo se o občanskou válku.
- D** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Brazílie a Uruguaye.

9 Které město leží na Tichomořském pobřeží?

- A** Buenos Aires.
- B** Havana.
- C** Veracruz.
- D** Lima.

10 Významné milníky, které se často označují jako začátek a konec bojů za nezávislost španělských kolonií na americkém kontinentu jsou:

- A** Vydání *Dopisu z Jamajky* (1815) a smrt Simóna Bolívara (1830).
- B** Smrt Franciska de Mirandy (1816) a nezávislost Texasu (1835).
- C** Revolución de Mayo (Argentina, 1810) nebo Grito de Dolores (Mexiko, 1810) a bitva u Ayacucho (Peru, 1824).
- D** Nezávislost Haiti (1804) a Plan de Iguala (Mexiko, 1821).

- 11** Který filozofický směr ovlivnil názory Simóna Bolívaru, které můžeme najít v jeho *Dopisu z Jamajky* (Carta de Jamaica)?
- A Osvícenství.
 B Indigenismus.
 C Nacionalismus.
 D Magický realismus.
-
- 12** Jak se nazývá vojenské diktatuře v Argentině v letech 1976-1983?
- A Montoneros.
 B Operace Condor (Operación Cóndor).
 C Gaučovská revoluce (Revolución Gaucha).
 D Špinavá válka (Guerra Sucia).
-
- 13** Kdo založil v Peru ve 20. letech politické hnutí *indigenismo*?
- A Emiliano Zapata.
 B Mario Vargas Llosa.
 C José Carlos Mariátegui.
 D Benito Juárez.
-
- 14** Kde se usedli dříve nomádští Aztékové v roce 1325?
- A Na pobřeží jezera Texcoco.
 B V mayském městě Tenochtitlán.
 C V oblasti Chichén Itzá, u Mexického zálivu.
 D V legendární oblasti Aztlán, na dnešním jihozápadě USA.
-
- 15** Kterou z těchto postav nespojíte s obdobím caudillismu?
- A Fidel Castro.
 B Antonio López de Santa Anna.
 C Juan Manuel de Rosas.
 D José Gaspar Rodríguez de Francia.
-
- 16** Označení pro politický systém, který převládl v nově vzniklých hispanoamerických republikách v první polovině 19. století, systém "založený na autoritě a politické či vojenské síle, popřípadě charismatu jedné osobnosti" (Wikipedie):
- A Civilizace a barbarství.
 B Panamerikanismus.
 C Caudillismus.
 D Indigenismus.
-
- 17** Kterým souborem zákonů chtěla španělská koruna chránit práva indiánského obyvatelstva před vykořisťováním a nelidským chování dobyvatelů a kolonistů?
- A Capitulaciones de Santa Fe.
 B Leyes Nuevas z roku 1753.
 C Leyes Nuevas z roku 1542.
 D Consejo de Indias z roku 1542.
-
- 18** Název strany, která vznikla po Mexické revoluci a vládla zemi od roku 1929 do roku 2000:
- A MZLN: Movimiento Zapatista de Liberación Nacional.
 B APRA: Alianza Popular Revolucionaria de América.
 C PRI: Partido Revolucionario Institucional.
 D PCM: Partido Comunista de México.
-
- 19** Vasco Núñez de Balboa
- A dobyl aztéckou říši v roce 1521.
 B podnikl výpravu kolem světa v roce 1522.
 C byl kapitánem jedny z Kolumbových lodí při objevení Ameriky.
 D objevil v roce 1513 "Mar del Sur", tedy Tichý oceán, a tím potvrdil, že Amerika je samostatný kontinent, a ne západní část Asie.
-
- 20** Vyberte správné jméno společenské a hospodářské instituce, která byla základ kolonizace v rané době dobytí Ameriky. Tato instituce byla založena na nucené práci a proto byl tento systém od začátku 16. století kritizován.
- A Encomienda.
 B Reducción.
 C Eldorado.
 D Gobernación.
-
- 21** Ekvador má hranice s:
- A Peru a Kolumbií.
 B Peru, Kolumbií a Brazílií.
 C Bolivií a Hondurasem.
 D Peru, Chile, Bolivií a Paraguayí.
-
- 22** Dominikánský řeholník, misionář, teolog, právník, historik a antropolog, autor knih *O zemích indijských pustošení a vylidňování zpráva nejstručnější* nebo *Historia de las Indias*, zvaný "Ochránce Indiánů":
- A Luis de Sepúlveda.
 B Antonio de Montesinos.
 C Bartolomé de Las Casas.
 D Simón Bolívar.
-
- 23** Kdy bylo založeno místokrálovství Nového Španělska?
- A Žádné místokrálovství Nového Španělska neexistovalo. Provincie Mexiko byla založena v roce 1519.
 B V roce 1535. Sídlem místokrále bylo město Mexiko.
 C V roce 1492. Sídlem místokrále bylo město Santo Domingo.
 D V roce 1778, v rámci bourbonských reforem ve správě amerických kolonií.
-
- 24** Čím byly FARC, ELN, Sendero Luminoso nebo Montoneros?
- A Gerily a hnutí, které v různých zemích Jižní Ameriky ozbrojeným bojem usilovaly o komunistickou revoluci v období Studené války.
 B Americké vojenské služby, které tajně pomohly nastolit vojenské režimy v Jižní Americe.
 C Levicové strany, které kolem roku 2000 zvítězily ve volbách v různých zemích.
 D Orchestry populární hudby, které byly velmi slavné v 50. letech.

25 Který druh podnebí nenajdeme v Latinské Americe?

- A V Latinské Americe nejsou pouště, i když kácení lešů v Amazonce může vést k tzv. deforestizaci.
- B Subpolární podnebí.
- C Vysokohorské podnebí se v Latinské Americe nenalézá.
- D Všechna tato podnebí se vyskytují v Latinské Americe.

26 Který úřad reguloval obchodní aktivity španělské Ameriky od 16. do 18. století?

- A Consejo de Indias.
- B Žádný úřad nereguloval obchod s Amerikou. Ten byl od začátku volný díky tzv. encomiendas.
- C Casa de Contratación.
- D Carrera de las Indias.

27 *Facundo, nebo civilizace a barbarství* je:

- A Manifest argentinského romantismu.
- B Epos o životě Gaučů na argentinské Pampě.
- C Esej od Faustina Dominga Sarmienta, která nejlépe vystihuje ideologickou dichotomii o latinskoamerické identitě po nezávislosti od Španělska.
- D Alegorická povídka o diktátorovi Juan Manuel de Rosasovi.

28 Kdo byl prezidentem Chile, když Augusto Pinochet započal vojenský převrat?

- A Salvador Allende.
- B Pablo Neruda.
- C Isabel Allende.
- D Fidel Castro.

29 Kdo napsal esej *Ariel*?

- A José Martí.
- B José Enrique Rodó.
- C Domingo Faustino Sarmiento.
- D William Shakespeare.

30 Která z těchto zemí není aspoň částečně pokrytá amazonským pralesem?

- A Kolumbie.
- B Peru.
- C Guatemala.
- D Brazílie.

31 Do kterého období řadíme básnířku, prozaičku a dramatičku Sor Juanu Inés de la Cruz?

32 Klíčovým momentem filmu *Missing* je převrat v jedné latinskoamerické zemi. O kterou zemi se jedná a ve kterém roce k převratu došlo?

33 V jakém roce začala vojenská diktatura Augusta Pinocheta v Chile?

34 V roce 1823 vyhlásil prezident USA doktrínu, která vyjadřuje *panamerikanistickou* politiku USA. Jakýkoli zásah evropských mocností na americkém kontinentě měl být Spojenými státy vyhodnocen jako útok proti USA („Amerika Američanům“). Jak se tato doktrína nazývá?

35 Kdo sepsal dílo zvané *Carta de Jamaica*?

36 Uvedte jméno dobyvatele říše Inků.

37 V jakém roce se stala krvavá represe studentské demonstrace na mexickém náměstí Tří kultur, kterou známe jako Matanza de Tlatelolco?

38 Jak se jmenovala smlouva o rozdělení světa mezi Španělskem a Portugalskem podepsaná papežem Alexandrem VI. v roce 1594?

39 Uvedte název díla a autora. Jak popisuje místní obyvatele? Jak můžeme charakterizovat jeho styl?

Lidé tito nadáni jsou myslí bystrou a učenlivou; lid jest učenlivý a veškeré vzdělanosti schopný a k přijetí svatého našeho katolického náboženství velezpůsobilý; a nikoliv také nešikovný v přijímání dobrých mravů (...) takovou touhou a zápalem k přijímání Svátostí církve a k obcování službám Božím unášení jsou, že i samotným duchovním největší a jedinečné trpělivosti třeba jest, aby horlivosti takovéto obstáli.

Na ovečky tak mírné a řečenými vlastnostmi od Všemohoucího nadané (...) Španělé vtrhli, a od oněch dob po čtyřicet let nic jiného nedělali a item nic jiného dělat nechtěli a do dnešního dne ničím jiným se nezabývají než vražděním těchto nebohých, které rozličnými, do té doby nikým nevidanými a nikde neslýchanými druhy mučení a sužování (kterých jistá část dále popsána bude) tak nelidsky a lítě tisknou a drásají (...).

Tato strana je prázdná.

SJ1A012: Cultura América Latina

Jméno a příjmení - pište do okénka	Učů	Číslo zadání
		4

30 testových otázek za 2 body každá. 8 otázek s krátkou odpovědí za 4 body. 1 otevřená otázka na 1-2 odstavce za 8 bodů. Minimální počet bodů: 70. Za špatné odpovědi se body nestrhávají.

1 Které tvrzení je pravdivé?

- A** Z důsledku španělské kolonizace, původní populace Latinské Ameriky až na výjimky zemřela.
- B** Náhuatl, kečuánština nebo guaraní jsou jazyky, kterými mluvili původní obyvatelé před příchodem Španělů. Dnes už tyto jazyky neexistují.
- C** Kolem 97% původních obyvatel Ameriky žije v Latinské Americe.
- D** Nej hustší osídlení původních obyvatel můžeme najít v Anglosaské Americe (Kanada, USA). Jedná se o Apači, Čejeny pod.

2 Objevení a dobytí Ameriky odpovídají expansionistickým tendencím iberských království na konci 15. století.

- A** Ne, Španělsko právě spadlo pod nadvládu Habsburků a soustředilo se na vnitřní občanské války.
- B** Ano, po ukončení Reconquisty Aragon expandoval na Středozemské moře, Portugalsko po africkém pobřeží a pro Kastilii do jisté míry bylo dobytí Ameriky pokračování středověké politiky.
- C** Ano, Kryštof Kolumbus byl španělský rytíř a dokonce přirovnával své výpravy s křížovými taženími.
- D** Ne, po pádu Granady byl Pyrenejský poloostrov poměrně stabilizovaný a žádné vojenské výpravy se už v té době nepodnikaly.

3 Mezinárodní smlouvu o svobodném trhu podepsaly v roce 1993:

- A** Peru, Bolívie a Ekvador.
- B** Španělsko a Mexiko.
- C** Mexiko, Argentina a Brazílie.
- D** Mexiko, Kanada a USA.

4 Označte osobnost, která není spojená s bojem o nezávislost španělských kolonií:

- A** Simón Bolívar.
- B** Miguel Hidalgo.
- C** Porfirio Díaz.
- D** José de San Martín.

5 Název smlouvy, "která ukončila mexicko-americkou válku. Podle této smlouvy přenechalo Mexiko Spojeným státům americkým území o velikosti 1,36 milionu km², což představovalo více než polovinu tehdejší mexické rozlohy." (Wikipedie)

- A** Monroeová doktrína (1823).
- B** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1898).
- C** Tordesillaská smlouva (1848).
- D** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1848).

6 Pojem "Latinská Amerika" použil poprvé:

- A** Prezident USA James Monroe ve svém proslulém proslovu "Amerika Američanům".
- B** Francouzský císař Napoleon III v rámci koloniální expanze evropských velmocí v druhé polovině 19. století.
- C** Mexický spisovatel a politik José Vasconcelos ve své eseji *La raza cósmica*.
- D** Císař Karel V. při založení Consejo de Indias v roce 1524.

7 Jedna z příčin boje o nezávislost amerických kolonií od španělské koruny byl/a/o:

- A** Tajná spolupráce Kreolů a Mesticů s holandskými piráty.
- B** Rozšíření marxistické ideologie po celém kontinentu.
- C** Vylučování Kreolů z nejvyšších pozic koloniální správy.
- D** Potlačení indiánských jazyků jako kečuánština či maya-quiché ze strany metropolitní správy.

8 Proti komu bojovala Paraguay v tzv. Paraguayské válce (1864-1870)?

- A** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Bolívie a Brazílie.
- B** Proti Argentině.
- C** Jednalo se o občanskou válku.
- D** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Brazílie a Uruguaye.

9 Které město leží na Tichomořském pobřeží?

- A** Buenos Aires.
- B** Havana.
- C** Veracruz.
- D** Lima.

10 Významné milníky, které se často označují jako začátek a konec bojů za nezávislost španělských kolonií na americkém kontinentu jsou:

- A** Vydání *Dopisu z Jamajky* (1815) a smrt Simóna Bolívara (1830).
- B** Smrt Franciska de Mirandy (1816) a nezávislost Texasu (1835).
- C** Revolución de Mayo (Argentina, 1810) nebo Grito de Dolores (Mexiko, 1810) a bitva u Ayacucho (Peru, 1824).
- D** Nezávislost Haiti (1804) a Plan de Iguala (Mexiko, 1821).

- 11** Který filozofický směr ovlivnil názory Simóna Bolívar, které můžeme najít v jeho *Dopisu z Jamajky* (Carta de Jamaica)?
- A Osvícenství.
 B Indigenismus.
 C Nacionalismus.
 D Magický realismus.
-
- 12** Jak se nazývá vojenské diktatuře v Argentině v letech 1976-1983?
- A Montoneros.
 B Operace Condor (Operación Cóndor).
 C Gaučovská revoluce (Revolución Gaucha).
 D Špinavá válka (Guerra Sucia).
-
- 13** Kdo založil v Peru ve 20. letech politické hnutí *indigenismo*?
- A Emiliano Zapata.
 B Mario Vargas Llosa.
 C José Carlos Mariátegui.
 D Benito Juárez.
-
- 14** Kde se usedli dříve nomádští Aztékové v roce 1325?
- A Na pobřeží jezera Texcoco.
 B V mayském městě Tenochtitlán.
 C V oblasti Chichén Itzá, u Mexického zálivu.
 D V legendární oblasti Aztlán, na dnešním jihozápadě USA.
-
- 15** Kterou z těchto postav nespojíte s obdobím caudillismu?
- A Fidel Castro.
 B Antonio López de Santa Anna.
 C Juan Manuel de Rosas.
 D José Gaspar Rodríguez de Francia.
-
- 16** Označení pro politický systém, který převládl v nově vzniklých hispanoamerických republikách v první polovině 19. století, systém "založený na autoritě a politické či vojenské síle, popřípadě charismatu jedné osobnosti" (Wikipedie):
- A Civilizace a barbarství.
 B Panamerikanismus.
 C Caudillismus.
 D Indigenismus.
-
- 17** Kterým souborem zákonů chtěla španělská koruna chránit práva indiánského obyvatelstva před vykořisťováním a nelidským chování dobyvatelů a kolonistů?
- A Capitulaciones de Santa Fe.
 B Leyes Nuevas z roku 1753.
 C Leyes Nuevas z roku 1542.
 D Consejo de Indias z roku 1542.
-
- 18** Název strany, která vznikla po Mexické revoluci a vládla zemi od roku 1929 do roku 2000:
- A MZLN: Movimiento Zapatista de Liberación Nacional.
 B APRA: Alianza Popular Revolucionaria de América.
 C PRI: Partido Revolucionario Institucional.
 D PCM: Partido Comunista de México.
-
- 19** Vasco Núñez de Balboa
- A dobyl aztéckou říši v roce 1521.
 B podnikl výpravu kolem světa v roce 1522.
 C byl kapitánem jedny z Kolumbových lodí při objevení Ameriky.
 D objevil v roce 1513 "Mar del Sur", tedy Tichý oceán, a tím potvrdil, že Amerika je samostatný kontinent, a ne západní část Asie.
-
- 20** Vyberte správné jméno společenské a hospodářské instituce, která byla základ kolonizace v rané době dobytí Ameriky. Tato instituce byla založena na nucené práci a proto byl tento systém od začátku 16. století kritizován.
- A Encomienda.
 B Reducción.
 C Eldorado.
 D Gobernación.
-
- 21** Ekvador má hranice s:
- A Peru a Kolumbií.
 B Peru, Kolumbií a Brazílií.
 C Bolivií a Hondurasem.
 D Peru, Chile, Bolivií a Paraguayí.
-
- 22** Dominikánský řeholník, misionář, teolog, právník, historik a antropolog, autor knih *O zemích indijských pustošení a vylidňování zpráva nejstručnější* nebo *Historia de las Indias*, zvaný "Ochránce Indiánů":
- A Luis de Sepúlveda.
 B Antonio de Montesinos.
 C Bartolomé de Las Casas.
 D Simón Bolívar.
-
- 23** Kdy bylo založeno místokrálovství Nového Španělska?
- A Žádné místokrálovství Nového Španělska neexistovalo. Provincie Mexiko byla založena v roce 1519.
 B V roce 1535. Sídlem místokrále bylo město Mexiko.
 C V roce 1492. Sídlem místokrále bylo město Santo Domingo.
 D V roce 1778, v rámci bourbonských reforem ve správě amerických kolonií.
-
- 24** Čím byly FARC, ELN, Sendero Luminoso nebo Montoneros?
- A Gerily a hnutí, které v různých zemích Jižní Ameriky ozbrojeným bojem usilovaly o komunistickou revoluci v období Studené války.
 B Americké vojenské služby, které tajně pomohly nastolit vojenské režimy v Jižní Americe.
 C Levicové strany, které kolem roku 2000 zvítězily ve volbách v různých zemích.
 D Orchestry populární hudby, které byly velmi slavné v 50. letech.

25 Který druh podnebí nenajdeme v Latinské Americe?

- A V Latinské Americe nejsou pouště, i když kácení le-sů v Amazonce může vést k tzv. deforestizaci.
- B Subpolární podnebí.
- C Vysokohorské podnebí se v Latinské Americe nenalézá.
- D Všechna tato podnebí se vyskytují v Latinské Americe.

26 Který úřad reguloval obchodní aktivity španělské Ameriky od 16. do 18. století?

- A Consejo de Indias.
- B Žádný úřad nereguloval obchod s Amerikou. Ten byl od začátku volný díky tzv. encomiendas.
- C Casa de Contratación.
- D Carrera de las Indias.

27 *Facundo, nebo civilizace a barbarství* je:

- A Manifest argentinského romantismu.
- B Epos o životě Gaučů na argentinské Pampě.
- C Esej od Faustina Dominga Sarmienta, která nejlépe vystihuje ideologickou dichotomii o latinskoamerické identitě po nezávislosti od Španělska.
- D Alegorická povídka o diktátorovi Juan Manuel de Rosasovi.

28 Kdo byl prezidentem Chile, když Augusto Pinochet započal vojenský převrat?

- A Salvador Allende.
- B Pablo Neruda.
- C Isabel Allende.
- D Fidel Castro.

29 Kdo napsal esej *Ariel*?

- A José Martí.
- B José Enrique Rodó.
- C Domingo Faustino Sarmiento.
- D William Shakespeare.

30 Která z těchto zemí není aspoň částečně pokrytá amazonským pralesem?

- A Kolumbie.
- B Peru.
- C Guatemala.
- D Brazílie.

31 Do kterého období řadíme básničku, prozaičku a dramatičku Sor Juanu Inés de la Cruz?

32 Klíčovým momentem filmu *Missing* je převrat v jedné latinskoamerické zemi. O kterou zemi se jedná a ve kterém roce k převratu došlo?

33 V jakém roce začala vojenská diktatura Augusta Pinocheta v Chile?

34 V roce 1823 vyhlásil prezident USA doktrínu, která vyjadřuje *panamerikanistickou* politiku USA. Jakýkoli zásah evropských mocností na americkém kontinentě měl být Spojenými státy vyhodnocen jako útok proti USA („Amerika Američanům“). Jak se tato doktrína nazývá?

35 Kdo sepsal dílo zvané *Carta de Jamaica*?

36 Uvedte jméno dobyvatele říše Inků.

37 V jakém roce se stala krvavá represe studentské demonstrace na mexickém náměstí Tří kultur, kterou známe jako Matanza de Tlatelolco?

38 Jak se jmenovala smlouva o rozdělení světa mezi Španělskem a Portugalskem podepsaná papežem Alexandrem VI. v roce 1594?

39 Uvedte název díla a autora. Jak popisuje místní obyvatele? Jak můžeme charakterizovat jeho styl?

Lidé tito nadáni jsou myslí bystrou a učenlivou; lid jest učenlivý a veškeré vzdělanosti schopný a k přijetí svatého našeho katolického náboženství velezpůsobilý; a nikoliv také nešikovný v přijímání dobrých mravů (...) takovou touhou a zápalem k přijímání Svátostí církve a k obcování službám Božím unášení jsou, že i samotným duchovním největší a jedinečné trpělivosti třeba jest, aby horlivosti takovéto obstáli.

Na ovečky tak mírné a řečenými vlastnostmi od Všemohoucího nadané (...) Španělé vtrhli, a od oněch dob po čtyřicet let nic jiného nedělali a item nic jiného dělat nechtěli a do dnešního dne ničím jiným se nezabývají než vražděním těchto nebohých, které rozličnými, do té doby nikým nevidanými a nikde neslýchanými druhy mučení a sužování (kterých jistá část dále popsána bude) tak nelidsky a lítě tisknou a drásají (...).

Tato strana je prázdná.

SJ1A012: Cultura América Latina

Jméno a příjmení - pište do okénka	Učeo	Číslo zadání
		5

30 testových otázek za 2 body každá. 8 otázek s krátkou odpovědí za 4 body. 1 otevřená otázka na 1-2 odstavce za 8 bodů. Minimální počet bodů: 70. Za špatné odpovědi se body nestrhávají.

- 1** Které tvrzení je pravdivé?
- A Z důsledku španělské kolonizace, původní populace Latinské Ameriky až na výjimky zemřela.
 - B Náhuatl, kečuánština nebo guaraní jsou jazyky, kterými mluvili původní obyvatelé před příchodem Španělů. Dnes už tyto jazyky neexistují.
 - C Kolem 97% původních obyvatel Ameriky žije v Latinské Americe.
 - D Nejhustší osídlení původních obyvatel můžeme najít v Anglosaské Americe (Kanada, USA). Jedná se o Apači, Čejeny pod.
-
- 2** Objevení a dobytí Ameriky odpovídají expansionistickým tendencím iberských království na konci 15. století.
- A Ne, Španělsko právě spadlo pod nadvládu Habsburků a soustředilo se na vnitřní občanské války.
 - B Ano, po ukončení Reconquisty Aragon expandoval na Středozezemské moře, Portugalsko po africkém pobřeží a pro Kastilii do jisté míry bylo dobytí Ameriky pokračování středověké politiky.
 - C Ano, Kryštof Kolumbus byl španělský rytíř a dokonce přirovnával své výpravy s křížovými taženými.
 - D Ne, po pádu Granady byl Pyrenejský poloostrov poměrně stabilizovaný a žádné vojenské výpravy se už v té době nepodnikaly.
-
- 3** Mezinárodní smlouvu o svobodném trhu podepsaly v roce 1993:
- A Peru, Bolívie a Ekvador.
 - B Španělsko a Mexiko.
 - C Mexiko, Argentina a Brazílie.
 - D Mexiko, Kanada a USA.
-
- 4** Označte osobnost, která není spojená s bojem o nezávislost španělských kolonií:
- A Simón Bolívar.
 - B Miguel Hidalgo.
 - C Porfirio Díaz.
 - D José de San Martín.
-
- 5** Název smlouvy, "která ukončila mexicko-americkou válku. Podle této smlouvy přenechalo Mexiko Spojeným státům americkým území o velikosti 1,36 milionu km², což představovalo více než polovinu tehdejší mexické rozlohy." (Wikipedie)
- A Monroeová doktrína (1823).
 - B Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1898).
 - C Tordesillaská smlouva (1848).
 - D Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1848).
-
- 6** Pojem "Latinská Amerika" použil poprvé:
- A Prezident USA James Monroe ve svém proslulém proslovu "Amerika Američanům".
 - B Francouzský císař Napoleon III v rámci koloniální expanze evropských velmocí v druhé polovině 19. století.
 - C Mexický spisovatel a politik José Vasconcelos ve své eseji *La raza cósmica*.
 - D Císař Karel V. při založení Consejo de Indias v roce 1524.
-
- 7** Jedna z příčin boje o nezávislost amerických kolonií od španělské koruny byl/a/o:
- A Tajná spolupráce Kreolů a Mesticů s holandskými piráty.
 - B Rozšíření marxistické ideologie po celém kontinentu.
 - C Vylučování Kreolů z nejvyšších pozic koloniální správy.
 - D Potlačení indiánských jazyků jako kečuánština či maya-quiché ze strany metropolitní správy.
-
- 8** Proti komu bojovala Paraguay v tzv. Paraguayské válce (1864-1870)?
- A Proti trojčlenné alianci Argentiny, Bolívie a Brazílie.
 - B Proti Argentině.
 - C Jednalo se o občanskou válku.
 - D Proti trojčlenné alianci Argentiny, Brazílie a Uruguaye.
-
- 9** Které město leží na Tichomořském pobřeží?
- A Buenos Aires.
 - B Havana.
 - C Veracruz.
 - D Lima.
-
- 10** Významné milníky, které se často označují jako začátek a konec bojů za nezávislost španělských kolonií na americkém kontinentu jsou:
- A Vydání *Dopisu z Jamajky* (1815) a smrt Simóna Bolívara (1830).
 - B Smrt Franciska de Mirandy (1816) a nezávislost Texasu (1835).
 - C Revolución de Mayo (Argentina, 1810) nebo Grito de Dolores (Mexiko, 1810) a bitva u Ayacucho (Peru, 1824).
 - D Nezávislost Haiti (1804) a Plan de Iguala (Mexiko, 1821).

- 11** Který filozofický směr ovlivnil názory Simóna Bolívar, které můžeme najít v jeho *Dopisu z Jamajky* (Carta de Jamaica)?
- A Osvícenství.
 B Indigenismus.
 C Nacionalismus.
 D Magický realismus.
-
- 12** Jak se nazývá vojenské diktatuře v Argentině v letech 1976-1983?
- A Montoneros.
 B Operace Condor (Operación Cóndor).
 C Gaučovská revoluce (Revolución Gaucha).
 D Špinavá válka (Guerra Sucia).
-
- 13** Kdo založil v Peru ve 20. letech politické hnutí *indigenismo*?
- A Emiliano Zapata.
 B Mario Vargas Llosa.
 C José Carlos Mariátegui.
 D Benito Juárez.
-
- 14** Kde se usedli dříve nomádští Aztékové v roce 1325?
- A Na pobřeží jezera Texcoco.
 B V mayském městě Tenochtitlán.
 C V oblasti Chichén Itzá, u Mexického zálivu.
 D V legendární oblasti Aztlán, na dnešním jihozápadě USA.
-
- 15** Kterou z těchto postav nespojíte s obdobím caudillismu?
- A Fidel Castro.
 B Antonio López de Santa Anna.
 C Juan Manuel de Rosas.
 D José Gaspar Rodríguez de Francia.
-
- 16** Označení pro politický systém, který převládl v nově vzniklých hispanoamerických republikách v první polovině 19. století, systém "založený na autoritě a politické či vojenské síle, popřípadě charismatu jedné osobnosti" (Wikipedie):
- A Civilizace a barbarství.
 B Panamerikanismus.
 C Caudillismus.
 D Indigenismus.
-
- 17** Kterým souborem zákonů chtěla španělská koruna chránit práva indiánského obyvatelstva před vykořisťováním a nelidským chování dobyvatelů a kolonistů?
- A Capitulaciones de Santa Fe.
 B Leyes Nuevas z roku 1753.
 C Leyes Nuevas z roku 1542.
 D Consejo de Indias z roku 1542.
-
- 18** Název strany, která vznikla po Mexické revoluci a vládla zemi od roku 1929 do roku 2000:
- A MZLN: Movimiento Zapatista de Liberación Nacional.
 B APRA: Alianza Popular Revolucionaria de América.
 C PRI: Partido Revolucionario Institucional.
 D PCM: Partido Comunista de México.
-
- 19** Vasco Núñez de Balboa
- A dobyl aztéckou říši v roce 1521.
 B podnikl výpravu kolem světa v roce 1522.
 C byl kapitánem jedny z Kolumbových lodí při objevení Ameriky.
 D objevil v roce 1513 "Mar del Sur", tedy Tichý oceán, a tím potvrdil, že Amerika je samostatný kontinent, a ne západní část Asie.
-
- 20** Vyberte správné jméno společenské a hospodářské instituce, která byla základ kolonizace v rané době dobytí Ameriky. Tato instituce byla založena na nucené práci a proto byl tento systém od začátku 16. století kritizován.
- A Encomienda.
 B Reducción.
 C Eldorado.
 D Gobernación.
-
- 21** Ekvador má hranice s:
- A Peru a Kolumbií.
 B Peru, Kolumbií a Brazílií.
 C Bolivií a Hondurasem.
 D Peru, Chile, Bolivií a Paraguayí.
-
- 22** Dominikánský řeholník, misionář, teolog, právník, historik a antropolog, autor knih *O zemích indijských pustošení a vylidňování zpráva nejstručnější* nebo *Historia de las Indias*, zvaný "Ochránce Indiánů":
- A Luis de Sepúlveda.
 B Antonio de Montesinos.
 C Bartolomé de Las Casas.
 D Simón Bolívar.
-
- 23** Kdy bylo založeno místokrálovství Nového Španělska?
- A Žádné místokrálovství Nového Španělska neexistovalo. Provincie Mexiko byla založena v roce 1519.
 B V roce 1535. Sídlem místokrále bylo město Mexiko.
 C V roce 1492. Sídlem místokrále bylo město Santo Domingo.
 D V roce 1778, v rámci bourbonských reforem ve správě amerických kolonií.
-
- 24** Čím byly FARC, ELN, Sendero Luminoso nebo Montoneros?
- A Gerily a hnutí, které v různých zemích Jižní Ameriky ozbrojeným bojem usilovaly o komunistickou revoluci v období Studené války.
 B Americké vojenské služby, které tajně pomohly nastolit vojenské režimy v Jižní Americe.
 C Levicové strany, které kolem roku 2000 zvítězily ve volbách v různých zemích.
 D Orchestry populární hudby, které byly velmi slavné v 50. letech.

- 25** Který druh podnebí nenajdeme v Latinské Americe?
- A V Latinské Americe nejsou pouště, i když kácení lešů v Amazonce může vést k tzv. deforestizaci.
 - B Subpolární podnebí.
 - C Vysokohorské podnebí se v Latinské Americe nenalézá.
 - D Všechna tato podnebí se vyskytují v Latinské Americe.

- 26** Který úřad reguloval obchodní aktivity španělské Ameriky od 16. do 18. století?
- A Consejo de Indias.
 - B Žádný úřad nereguloval obchod s Amerikou. Ten byl od začátku volný díky tzv. encomiendas.
 - C Casa de Contratación.
 - D Carrera de las Indias.

- 27** *Facundo, nebo civilizace a barbarství* je:
- A Manifest argentinského romantismu.
 - B Epos o životě Gaučů na argentinské Pampě.
 - C Esej od Faustina Dominga Sarmienta, která nejlépe vystihuje ideologickou dichotomii o latinskoamerické identitě po nezávislosti od Španělska.
 - D Alegorická povídka o diktátorovi Juan Manuel de Rosasovi.

- 28** Kdo byl prezidentem Chile, když Augusto Pinochet započal vojenský převrat?
- A Salvador Allende.
 - B Pablo Neruda.
 - C Isabel Allende.
 - D Fidel Castro.

- 29** Kdo napsal esej *Ariel*?
- A José Martí.
 - B José Enrique Rodó.
 - C Domingo Faustino Sarmiento.
 - D William Shakespeare.

- 30** Která z těchto zemí není aspoň částečně pokrytá amazonským pralesem?
- A Kolumbie.
 - B Peru.
 - C Guatemala.
 - D Brazílie.

- 31** Do kterého období řadíme básničku, prozaičku a dramatičku Sor Juanu Inés de la Cruz?

- 32** Klíčovým momentem filmu *Missing* je převrat v jedné latinskoamerické zemi. O kterou zemi se jedná a ve kterém roce k převratu došlo?

- 33** V jakém roce začala vojenská diktatura Augusta Pinocheta v Chile?

- 34** V roce 1823 vyhlásil prezident USA doktrínu, která vyjadřuje *panamerikanistickou* politiku USA. Jakýkoli zásah evropských mocností na americkém kontinentě měl být Spojenými státy vyhodnocen jako útok proti USA („Amerika Američanům“). Jak se tato doktrína nazývá?

- 35** Kdo sepsal dílo zvané *Carta de Jamaica*?

- 36** Uvedte jméno dobyvatele říše Inků.

- 37** V jakém roce se stala krvavá represe studentské demonstrace na mexickém náměstí Tří kultur, kterou známe jako Matanza de Tlatelolco?

- 38** Jak se jmenovala smlouva o rozdělení světa mezi Španělskem a Portugalskem podepsaná papežem Alexandrem VI. v roce 1594?

- 39** **Uvedte název díla a autora. Jak popisuje místní obyvatele? Jak můžeme charakterizovat jeho styl?**

Lidé tito nadáni jsou myslí bystrou a učenlivou; lid jest učenlivý a veškeré vzdělanosti schopný a k přijetí svatého našeho katolického náboženství velezpůsobilý; a nikoliv také nešikovný v přijímání dobrých mravů (...) takovou touhou a zápalem k přijímání Svátostí církve a k obcování službám Božím unášení jsou, že i samotným duchovním největší a jedinečné trpělivosti třeba jest, aby horlivosti takovéto obstáli.

Na ovečky tak mírné a řečenými vlastnostmi od Všemohoucího nadané (...) Španělé vtrhli, a od oněch dob po čtyřicet let nic jiného nedělali a item nic jiného dělat nechtěli a do dnešního dne ničím jiným se nezabývají než vražděním těchto nebohých, které rozličnými, do té doby nikým nevidanými a nikde neslýchanými druhy mučení a sužování (kterých jistá část dále popsána bude) tak nelidsky a lítě tisknou a drásají (...).

Tato strana je prázdná.

SJ1A012: Cultura América Latina

Jméno a příjmení - pište do okénka	Učů	Číslo zadání
		6

30 testových otázek za 2 body každá. 8 otázek s krátkou odpovědí za 4 body. 1 otevřená otázka na 1-2 odstavce za 8 bodů. Minimální počet bodů: 70. Za špatné odpovědi se body nestrhávají.

1 Které tvrzení je pravdivé?

- A** Z důsledku španělské kolonizace, původní populace Latinské Ameriky až na výjimky zemřela.
- B** Náhuatl, kečuánština nebo guaraní jsou jazyky, kterými mluvili původní obyvatelé před příchodem Španělů. Dnes už tyto jazyky neexistují.
- C** Kolem 97% původních obyvatel Ameriky žije v Latinské Americe.
- D** Nej hustší osídlení původních obyvatel můžeme najít v Anglosaské Americe (Kanada, USA). Jedná se o Apači, Čejeny pod.

2 Objevení a dobytí Ameriky odpovídají expansionistickým tendencím iberských království na konci 15. století.

- A** Ne, Španělsko právě spadlo pod nadvládu Habsburků a soustředilo se na vnitřní občanské války.
- B** Ano, po ukončení Reconquisty Aragon expandoval na Středozemské moře, Portugalsko po africkém pobřeží a pro Kastilii do jisté míry bylo dobytí Ameriky pokračování středověké politiky.
- C** Ano, Kryštof Kolumbus byl španělský rytíř a dokonce přirovnával své výpravy s křížovými taženými.
- D** Ne, po pádu Granady byl Pyrenejský poloostrov poměrně stabilizovaný a žádné vojenské výpravy se už v té době nepodnikaly.

3 Mezinárodní smlouvu o svobodném trhu podepsaly v roce 1993:

- A** Peru, Bolívie a Ekvador.
- B** Španělsko a Mexiko.
- C** Mexiko, Argentina a Brazílie.
- D** Mexiko, Kanada a USA.

4 Označte osobnost, která není spojená s bojem o nezávislost španělských kolonií:

- A** Simón Bolívar.
- B** Miguel Hidalgo.
- C** Porfirio Díaz.
- D** José de San Martín.

5 Název smlouvy, "která ukončila mexicko-americkou válku. Podle této smlouvy přenechalo Mexiko Spojeným státům americkým území o velikosti 1,36 milionu km², což představovalo více než polovinu tehdejší mexické rozlohy." (Wikipedie)

- A** Monroeová doktrína (1823).
- B** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1898).
- C** Tordesillaská smlouva (1848).
- D** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1848).

6 Pojem "Latinská Amerika" použil poprvé:

- A** Prezident USA James Monroe ve svém proslulém proslovu "Amerika Američanům".
- B** Francouzský císař Napoleon III v rámci koloniální expanze evropských velmocí v druhé polovině 19. století.
- C** Mexický spisovatel a politik José Vasconcelos ve své eseji *La raza cósmica*.
- D** Císař Karel V. při založení Consejo de Indias v roce 1524.

7 Jedna z příčin boje o nezávislost amerických kolonií od španělské koruny byl/a/o:

- A** Tajná spolupráce Kreolů a Mesticů s holandskými piráty.
- B** Rozšíření marxistické ideologie po celém kontinentu.
- C** Vylučování Kreolů z nejvyšších pozic koloniální správy.
- D** Potlačení indiánských jazyků jako kečuánština či maya-quiché ze strany metropolitní správy.

8 Proti komu bojovala Paraguay v tzv. Paraguayské válce (1864-1870)?

- A** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Bolívie a Brazílie.
- B** Proti Argentině.
- C** Jednalo se o občanskou válku.
- D** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Brazílie a Uruguaye.

9 Které město leží na Tichomořském pobřeží?

- A** Buenos Aires.
- B** Havana.
- C** Veracruz.
- D** Lima.

10 Významné milníky, které se často označují jako začátek a konec bojů za nezávislost španělských kolonií na americkém kontinentu jsou:

- A** Vydání *Dopisu z Jamajky* (1815) a smrt Simóna Bolívara (1830).
- B** Smrt Franciska de Mirandy (1816) a nezávislost Texasu (1835).
- C** Revolución de Mayo (Argentina, 1810) nebo Grito de Dolores (Mexiko, 1810) a bitva u Ayacucho (Peru, 1824).
- D** Nezávislost Haiti (1804) a Plan de Iguala (Mexiko, 1821).

- 11** Který filozofický směr ovlivnil názory Simóna Bolívara, které můžeme najít v jeho *Dopisu z Jamajky* (Carta de Jamaica)?
- A Osvícenství.
 B Indigenismus.
 C Nacionalismus.
 D Magický realismus.
-
- 12** Jak se nazývá vojenské diktatuře v Argentině v letech 1976-1983?
- A Montoneros.
 B Operace Condor (Operación Cóndor).
 C Gaučovská revoluce (Revolución Gaucha).
 D Špinavá válka (Guerra Sucia).
-
- 13** Kdo založil v Peru ve 20. letech politické hnutí *indigenismo*?
- A Emiliano Zapata.
 B Mario Vargas Llosa.
 C José Carlos Mariátegui.
 D Benito Juárez.
-
- 14** Kde se usedli dříve nomádští Aztékové v roce 1325?
- A Na pobřeží jezera Texcoco.
 B V mayském městě Tenochtitlán.
 C V oblasti Chichén Itzá, u Mexického zálivu.
 D V legendární oblasti Aztlán, na dnešním jihozápadě USA.
-
- 15** Kterou z těchto postav nespojíte s obdobím caudillismu?
- A Fidel Castro.
 B Antonio López de Santa Anna.
 C Juan Manuel de Rosas.
 D José Gaspar Rodríguez de Francia.
-
- 16** Označení pro politický systém, který převládl v nově vzniklých hispanoamerických republikách v první polovině 19. století, systém "založený na autoritě a politické či vojenské síle, popřípadě charismatu jedné osobnosti" (Wikipedie):
- A Civilizace a barbarství.
 B Panamerikanismus.
 C Caudillismus.
 D Indigenismus.
-
- 17** Kterým souborem zákonů chtěla španělská koruna chránit práva indiánského obyvatelstva před vykořisťováním a nelidským chování dobyvatelů a kolonistů?
- A Capitulaciones de Santa Fe.
 B Leyes Nuevas z roku 1753.
 C Leyes Nuevas z roku 1542.
 D Consejo de Indias z roku 1542.
-
- 18** Název strany, která vznikla po Mexické revoluci a vládla zemi od roku 1929 do roku 2000:
- A MZLN: Movimiento Zapatista de Liberación Nacional.
 B APRA: Alianza Popular Revolucionaria de América.
 C PRI: Partido Revolucionario Institucional.
 D PCM: Partido Comunista de México.
-
- 19** Vasco Núñez de Balboa
- A dobyl aztéckou říši v roce 1521.
 B podnikl výpravu kolem světa v roce 1522.
 C byl kapitánem jedny z Kolumbových lodí při objevení Ameriky.
 D objevil v roce 1513 "Mar del Sur", tedy Tichý oceán, a tím potvrdil, že Amerika je samostatný kontinent, a ne západní část Asie.
-
- 20** Vyberte správné jméno společenské a hospodářské instituce, která byla základ kolonizace v rané době dobytí Ameriky. Tato instituce byla založena na nucené práci a proto byl tento systém od začátku 16. století kritizován.
- A Encomienda.
 B Reducción.
 C Eldorado.
 D Gobernación.
-
- 21** Ekvador má hranice s:
- A Peru a Kolumbií.
 B Peru, Kolumbií a Brazílií.
 C Bolivií a Hondurasem.
 D Peru, Chile, Bolivií a Paraguayí.
-
- 22** Dominikánský řeholník, misionář, teolog, právník, historik a antropolog, autor knih *O zemích indijských pustošení a vylidňování zpráva nejstručnější* nebo *Historia de las Indias*, zvaný "Ochránce Indiánů":
- A Luis de Sepúlveda.
 B Antonio de Montesinos.
 C Bartolomé de Las Casas.
 D Simón Bolívar.
-
- 23** Kdy bylo založeno místokrálovství Nového Španělska?
- A Žádné místokrálovství Nového Španělska neexistovalo. Provincie Mexiko byla založena v roce 1519.
 B V roce 1535. Sídlem místokrále bylo město Mexiko.
 C V roce 1492. Sídlem místokrále bylo město Santo Domingo.
 D V roce 1778, v rámci bourbonských reforem ve správě amerických kolonií.
-
- 24** Čím byly FARC, ELN, Sendero Luminoso nebo Montoneros?
- A Gerily a hnutí, které v různých zemích Jižní Ameriky ozbrojeným bojem usilovaly o komunistickou revoluci v období Studené války.
 B Americké vojenské služby, které tajně pomohly nastolit vojenské režimy v Jižní Americe.
 C Levicové strany, které kolem roku 2000 zvítězily ve volbách v různých zemích.
 D Orchestry populární hudby, které byly velmi slavné v 50. letech.

25 Který druh podnebí nenajdeme v Latinské Americe?

- A V Latinské Americe nejsou pouště, i když kácení le-sů v Amazonce může vést k tzv. deforestizaci.
- B Subpolární podnebí.
- C Vysokohorské podnebí se v Latinské Americe nenalézá.
- D Všechna tato podnebí se vyskytují v Latinské Americe.

26 Který úřad reguloval obchodní aktivity španělské Ameriky od 16. do 18. století?

- A Consejo de Indias.
- B Žádný úřad nereguloval obchod s Amerikou. Ten byl od začátku volný díky tzv. encomiendas.
- C Casa de Contratación.
- D Carrera de las Indias.

27 *Facundo, nebo civilizace a barbarství* je:

- A Manifest argentinského romantismu.
- B Epos o životě Gaučů na argentinské Pampě.
- C Esej od Faustina Dominga Sarmienta, která nejlépe vystihuje ideologickou dichotomii o latinskoamerické identitě po nezávislosti od Španělska.
- D Alegorická povídka o diktátorovi Juan Manuel de Rosasovi.

28 Kdo byl prezidentem Chile, když Augusto Pinochet započal vojenský převrat?

- A Salvador Allende.
- B Pablo Neruda.
- C Isabel Allende.
- D Fidel Castro.

29 Kdo napsal esej *Ariel*?

- A José Martí.
- B José Enrique Rodó.
- C Domingo Faustino Sarmiento.
- D William Shakespeare.

30 Která z těchto zemí není aspoň částečně pokrytá amazonským pralesem?

- A Kolumbie.
- B Peru.
- C Guatemala.
- D Brazílie.

31 Do kterého období řadíme básnířku, prozaičku a dramatičku Sor Juanu Inés de la Cruz?

32 Klíčovým momentem filmu *Missing* je převrat v jedné latinskoamerické zemi. O kterou zemi se jedná a ve kterém roce k převratu došlo?

33 V jakém roce začala vojenská diktatura Augusta Pinocheta v Chile?

34 V roce 1823 vyhlásil prezident USA doktrínu, která vyjadřuje *panamerikanistickou* politiku USA. Jakýkoli zásah evropských mocností na americkém kontinentě měl být Spojenými státy vyhodnocen jako útok proti USA („Amerika Američanům“). Jak se tato doktrína nazývá?

35 Kdo sepsal dílo zvané *Carta de Jamaica*?

36 Uvedte jméno dobyvatele říše Inků.

37 V jakém roce se stala krvavá represe studentské demonstrace na mexickém náměstí Tří kultur, kterou známe jako Matanza de Tlatelolco?

38 Jak se jmenovala smlouva o rozdělení světa mezi Španělskem a Portugalskem podepsaná papežem Alexandrem VI. v roce 1594?

39 Uvedte název díla a autora. Jak popisuje místní obyvatele? Jak můžeme charakterizovat jeho styl?

Lidé tito nadáni jsou myslí bystrou a učenlivou; lid jest učenlivý a veškeré vzdělanosti schopný a k přijetí svatého našeho katolického náboženství velezpůsobilý; a nikoliv také nešikovný v přijímání dobrých mravů (...) takovou touhou a zápalem k přijímání Svátostí církve a k obcování službám Božím unášení jsou, že i samotným duchovním největší a jedinečné trpělivosti třeba jest, aby horlivosti takovéto obstáli.

Na ovečky tak mírné a řečenými vlastnostmi od Všemohoucího nadané (...) Španělé vtrhli, a od oněch dob po čtyřicet let nic jiného nedělali a item nic jiného dělat nechtěli a do dnešního dne ničím jiným se nezabývají než vražděním těchto nebohých, které rozličnými, do té doby nikým nevidanými a nikde neslýchanými druhy mučení a sužování (kterých jistá část dále popsána bude) tak nelidsky a lítě tisknou a drásají (...).

Tato strana je prázdná.

SJ1A012: Cultura América Latina

Jméno a příjmení - pište do okénka	Učů	Číslo zadání
		7

30 testových otázek za 2 body každá. 8 otázek s krátkou odpovědí za 4 body. 1 otevřená otázka na 1-2 odstavce za 8 bodů. Minimální počet bodů: 70. Za špatné odpovědi se body nestrhávají.

1 Které tvrzení je pravdivé?

- A** Z důsledku španělské kolonizace, původní populace Latinské Ameriky až na výjimky zemřela.
- B** Náhuatl, kečuánština nebo guaraní jsou jazyky, kterými mluvili původní obyvatelé před příchodem Španělů. Dnes už tyto jazyky neexistují.
- C** Kolem 97% původních obyvatel Ameriky žije v Latinské Americe.
- D** Nejhustší osídlení původních obyvatel můžeme najít v Anglosaské Americe (Kanada, USA). Jedná se o Apači, Čejeny pod.

2 Objevení a dobytí Ameriky odpovídají expansionistickým tendencím iberských království na konci 15. století.

- A** Ne, Španělsko právě spadlo pod nadvládu Habsburků a soustředilo se na vnitřní občanské války.
- B** Ano, po ukončení Reconquisty Aragon expandoval na Středozemské moře, Portugalsko po africkém pobřeží a pro Kastilii do jisté míry bylo dobytí Ameriky pokračování středověké politiky.
- C** Ano, Kryštof Kolumbus byl španělský rytíř a dokonce přirovnával své výpravy s křížovými taženými.
- D** Ne, po pádu Granady byl Pyrenejský poloostrov poměrně stabilizovaný a žádné vojenské výpravy se už v té době nepodnikaly.

3 Mezinárodní smlouvu o svobodném trhu podepsaly v roce 1993:

- A** Peru, Bolívie a Ekvador.
- B** Španělsko a Mexiko.
- C** Mexiko, Argentina a Brazílie.
- D** Mexiko, Kanada a USA.

4 Označte osobnost, která není spojená s bojem o nezávislost španělských kolonií:

- A** Simón Bolívar.
- B** Miguel Hidalgo.
- C** Porfirio Díaz.
- D** José de San Martín.

5 Název smlouvy, "která ukončila mexicko-americkou válku. Podle této smlouvy přenechalo Mexiko Spojeným státům americkým území o velikosti 1,36 milionu km², což představovalo více než polovinu tehdejší mexické rozlohy." (Wikipedie)

- A** Monroeová doktrína (1823).
- B** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1898).
- C** Tordesillaská smlouva (1848).
- D** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1848).

6 Pojem "Latinská Amerika" použil poprvé:

- A** Prezident USA James Monroe ve svém proslulém proslovu "Amerika Američanům".
- B** Francouzský císař Napoleon III v rámci koloniální expanze evropských velmocí v druhé polovině 19. století.
- C** Mexický spisovatel a politik José Vasconcelos ve své eseji *La raza cósmica*.
- D** Císař Karel V. při založení Consejo de Indias v roce 1524.

7 Jedna z příčin boje o nezávislost amerických kolonií od španělské koruny byl/a/o:

- A** Tajná spolupráce Kreolů a Mesticů s holandskými piráty.
- B** Rozšíření marxistické ideologie po celém kontinentu.
- C** Vylučování Kreolů z nejvyšších pozic koloniální správy.
- D** Potlačení indiánských jazyků jako kečuánština či maya-quiché ze strany metropolitní správy.

8 Proti komu bojovala Paraguay v tzv. Paraguayské válce (1864-1870)?

- A** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Bolívie a Brazílie.
- B** Proti Argentině.
- C** Jednalo se o občanskou válku.
- D** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Brazílie a Uruguaye.

9 Které město leží na Tichomořském pobřeží?

- A** Buenos Aires.
- B** Havana.
- C** Veracruz.
- D** Lima.

10 Významné milníky, které se často označují jako začátek a konec bojů za nezávislost španělských kolonií na americkém kontinentu jsou:

- A** Vydání *Dopisu z Jamajky* (1815) a smrt Simóna Bolívara (1830).
- B** Smrt Franciska de Mirandy (1816) a nezávislost Texasu (1835).
- C** Revolución de Mayo (Argentina, 1810) nebo Grito de Dolores (Mexiko, 1810) a bitva u Ayacucho (Peru, 1824).
- D** Nezávislost Haiti (1804) a Plan de Iguala (Mexiko, 1821).

- 11** Který filozofický směr ovlivnil názory Simóna Bolívara, které můžeme najít v jeho *Dopisu z Jamajky* (Carta de Jamaica)?
- A Osvícenství.
 - B Indigenismus.
 - C Nacionalismus.
 - D Magický realismus.
-
- 12** Jak se nazývá vojenské diktatuře v Argentině v letech 1976-1983?
- A Montoneros.
 - B Operace Condor (Operación Cóndor).
 - C Gaučovská revoluce (Revolución Gaucha).
 - D Špinavá válka (Guerra Sucia).
-
- 13** Kdo založil v Peru ve 20. letech politické hnutí *indigenismo*?
- A Emiliano Zapata.
 - B Mario Vargas Llosa.
 - C José Carlos Mariátegui.
 - D Benito Juárez.
-
- 14** Kde se usedli dříve nomádští Aztékové v roce 1325?
- A Na pobřeží jezera Texcoco.
 - B V mayském městě Tenochtitlán.
 - C V oblasti Chichén Itzá, u Mexického zálivu.
 - D V legendární oblasti Aztlán, na dnešním jihozápadě USA.
-
- 15** Kterou z těchto postav nespojíte s obdobím caudillismu?
- A Fidel Castro.
 - B Antonio López de Santa Anna.
 - C Juan Manuel de Rosas.
 - D José Gaspar Rodríguez de Francia.
-
- 16** Označení pro politický systém, který převládl v nově vzniklých hispanoamerických republikách v první polovině 19. století, systém "založený na autoritě a politické či vojenské síle, popřípadě charismatu jedné osobnosti" (Wikipedie):
- A Civilizace a barbarství.
 - B Panamerikanismus.
 - C Caudillismus.
 - D Indigenismus.
-
- 17** Kterým souborem zákonů chtěla španělská koruna chránit práva indiánského obyvatelstva před vykořisťováním a nelidským chování dobyvatelů a kolonistů?
- A Capitulaciones de Santa Fe.
 - B Leyes Nuevas z roku 1753.
 - C Leyes Nuevas z roku 1542.
 - D Consejo de Indias z roku 1542.
-
- 18** Název strany, která vznikla po Mexické revoluci a vládla zemi od roku 1929 do roku 2000:
- A MZLN: Movimiento Zapatista de Liberación Nacional.
 - B APRA: Alianza Popular Revolucionaria de América.
 - C PRI: Partido Revolucionario Institucional.
 - D PCM: Partido Comunista de México.
-
- 19** Vasco Núñez de Balboa
- A dobyl aztéckou říši v roce 1521.
 - B podnikl výpravu kolem světa v roce 1522.
 - C byl kapitánem jedny z Kolumbových lodí při objevení Ameriky.
 - D objevil v roce 1513 "Mar del Sur", tedy Tichý oceán, a tím potvrdil, že Amerika je samostatný kontinent, a ne západní část Asie.
-
- 20** Vyberte správné jméno společenské a hospodářské instituce, která byla základ kolonizace v rané době dobytí Ameriky. Tato instituce byla založena na nucené práci a proto byl tento systém od začátku 16. století kritizován.
- A Encomienda.
 - B Reducción.
 - C Eldorado.
 - D Gobernación.
-
- 21** Ekvador má hranice s:
- A Peru a Kolumbií.
 - B Peru, Kolumbií a Brazílií.
 - C Bolivií a Hondurasem.
 - D Peru, Chile, Bolivií a Paraguayí.
-
- 22** Dominikánský řeholník, misionář, teolog, právník, historik a antropolog, autor knih *O zemích indijských pustošení a vylidňování zpráva nejstručnější* nebo *Historia de las Indias*, zvaný "Ochránce Indiánů":
- A Luis de Sepúlveda.
 - B Antonio de Montesinos.
 - C Bartolomé de Las Casas.
 - D Simón Bolívar.
-
- 23** Kdy bylo založeno místokrálovství Nového Španělska?
- A Žádné místokrálovství Nového Španělska neexistovalo. Provincie Mexiko byla založena v roce 1519.
 - B V roce 1535. Sídlem místokrále bylo město Mexiko.
 - C V roce 1492. Sídlem místokrále bylo město Santo Domingo.
 - D V roce 1778, v rámci bourbonských reforem ve správě amerických kolonií.
-
- 24** Čím byly FARC, ELN, Sendero Luminoso nebo Montoneros?
- A Gerily a hnutí, které v různých zemích Jižní Ameriky ozbrojeným bojem usilovaly o komunistickou revoluci v období Studené války.
 - B Americké vojenské služby, které tajně pomohly nastolit vojenské režimy v Jižní Americe.
 - C Levicové strany, které kolem roku 2000 zvítězily ve volbách v různých zemích.
 - D Orchestry populární hudby, které byly velmi slavné v 50. letech.

- 25** Který druh podnebí nenajdeme v Latinské Americe?
- A V Latinské Americe nejsou pouště, i když kácení le-sů v Amazonce může vést k tzv. deforestizaci.
 - B Subpolární podnebí.
 - C Vysokohorské podnebí se v Latinské Americe nenalézá.
 - D Všechna tato podnebí se vyskytují v Latinské Americe.

- 26** Který úřad reguloval obchodní aktivity španělské Ameriky od 16. do 18. století?
- A Consejo de Indias.
 - B Žádný úřad nereguloval obchod s Amerikou. Ten byl od začátku volný díky tzv. encomiendas.
 - C Casa de Contratación.
 - D Carrera de las Indias.

- 27** *Facundo, nebo civilizace a barbarství* je:
- A Manifest argentinského romantismu.
 - B Epos o životě Gaučů na argentinské Pampě.
 - C Esej od Faustina Dominga Sarmienta, která nejlépe vystihuje ideologickou dichotomii o latinskoamerické identitě po nezávislosti od Španělska.
 - D Alegorická povídka o diktátorovi Juan Manuel de Rosasovi.

- 28** Kdo byl prezidentem Chile, když Augusto Pinochet započal vojenský převrat?
- A Salvador Allende.
 - B Pablo Neruda.
 - C Isabel Allende.
 - D Fidel Castro.

- 29** Kdo napsal esej *Ariel*?
- A José Martí.
 - B José Enrique Rodó.
 - C Domingo Faustino Sarmiento.
 - D William Shakespeare.

- 30** Která z těchto zemí není aspoň částečně pokrytá amazonským pralesem?
- A Kolumbie.
 - B Peru.
 - C Guatemala.
 - D Brazílie.

- 31** Do kterého období řadíme básnířku, prozaičku a dramatičku Sor Juanu Inés de la Cruz?

- 32** Klíčovým momentem filmu *Missing* je převrat v jedné latinskoamerické zemi. O kterou zemi se jedná a ve kterém roce k převratu došlo?

- 33** V jakém roce začala vojenská diktatura Augusta Pinocheta v Chile?

- 34** V roce 1823 vyhlásil prezident USA doktrínu, která vyjadřuje *panamerikanistickou* politiku USA. Jakýkoli zásah evropských mocností na americkém kontinentě měl být Spojenými státy vyhodnocen jako útok proti USA („Amerika Američanům“). Jak se tato doktrína nazývá?

- 35** Kdo sepsal dílo zvané *Carta de Jamaica*?

- 36** Uvedte jméno dobyvatele říše Inků.

- 37** V jakém roce se stala krvavá represe studentské demonstrace na mexickém náměstí Tří kultur, kterou známe jako Matanza de Tlatelolco?

- 38** Jak se jmenovala smlouva o rozdělení světa mezi Španělskem a Portugalskem podepsaná papežem Alexandrem VI. v roce 1594?

- 39** Uvedte název díla a autora. Jak popisuje místní obyvatele? Jak můžeme charakterizovat jeho styl?

Lidé tito nadáni jsou myslí bystrou a učenlivou; lid jest učenlivý a veškeré vzdělanosti schopný a k přijetí svatého našeho katolického náboženství velezpůsobilý; a nikoliv také nešikovný v přijímání dobrých mravů (...) takovou touhou a zápalem k přijímání Svátostí církve a k obcování službám Božím unášení jsou, že i samotným duchovním největší a jedinečné trpělivosti třeba jest, aby horlivosti takovéto obstáli.

Na ovečky tak mírné a řečenými vlastnostmi od Všemohoucího nadané (...) Španělé vtrhli, a od oněch dob po čtyřicet let nic jiného nedělali a item nic jiného dělat nechtěli a do dnešního dne ničím jiným se nezabývají než vražděním těchto nebohých, které rozličnými, do té doby nikým nevidanými a nikde neslýchanými druhy mučení a sužování (kterých jistá část dále popsána bude) tak nelidsky a lítě tisknou a drásají (...).

Tato strana je prázdná.

SJ1A012: Cultura América Latina

Jméno a příjmení - pište do okénka	Učů	Číslo zadání
		8

30 testových otázek za 2 body každá. 8 otázek s krátkou odpovědí za 4 body. 1 otevřená otázka na 1-2 odstavce za 8 bodů. Minimální počet bodů: 70. Za špatné odpovědi se body nestrhávají.

1 Které tvrzení je pravdivé?

- A** Z důsledku španělské kolonizace, původní populace Latinské Ameriky až na výjimky zemřela.
- B** Náhuatl, kečuánština nebo guaraní jsou jazyky, kterými mluvili původní obyvatelé před příchodem Španělů. Dnes už tyto jazyky neexistují.
- C** Kolem 97% původních obyvatel Ameriky žije v Latinské Americe.
- D** Nej hustší osídlení původních obyvatel můžeme najít v Anglosaské Americe (Kanada, USA). Jedná se o Apači, Čejeny pod.

2 Objevení a dobytí Ameriky odpovídají expansionistickým tendencím iberských království na konci 15. století.

- A** Ne, Španělsko právě spadlo pod nadvládu Habsburků a soustředilo se na vnitřní občanské války.
- B** Ano, po ukončení Reconquisty Aragon expandoval na Středozemské moře, Portugalsko po africkém pobřeží a pro Kastilii do jisté míry bylo dobytí Ameriky pokračování středověké politiky.
- C** Ano, Kryštof Kolumbus byl španělský rytíř a dokonce přirovnával své výpravy s křížovými taženími.
- D** Ne, po pádu Granady byl Pyrenejský poloostrov poměrně stabilizovaný a žádné vojenské výpravy se už v té době nepodnikaly.

3 Mezinárodní smlouvu o svobodném trhu podepsaly v roce 1993:

- A** Peru, Bolívie a Ekvador.
- B** Španělsko a Mexiko.
- C** Mexiko, Argentina a Brazílie.
- D** Mexiko, Kanada a USA.

4 Označte osobnost, která není spojená s bojem o nezávislost španělských kolonií:

- A** Simón Bolívar.
- B** Miguel Hidalgo.
- C** Porfirio Díaz.
- D** José de San Martín.

5 Název smlouvy, "která ukončila mexicko-americkou válku. Podle této smlouvy přenechalo Mexiko Spojeným státům americkým území o velikosti 1,36 milionu km², což představovalo více než polovinu tehdejší mexické rozlohy." (Wikipedie)

- A** Monroeová doktrína (1823).
- B** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1898).
- C** Tordesillaská smlouva (1848).
- D** Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1848).

6 Pojem "Latinská Amerika" použil poprvé:

- A** Prezident USA James Monroe ve svém proslulém proslovu "Amerika Američanům".
- B** Francouzský císař Napoleon III v rámci koloniální expanze evropských velmocí v druhé polovině 19. století.
- C** Mexický spisovatel a politik José Vasconcelos ve své eseji *La raza cósmica*.
- D** Císař Karel V. při založení Consejo de Indias v roce 1524.

7 Jedna z příčin boje o nezávislost amerických kolonií od španělské koruny byl/a/o:

- A** Tajná spolupráce Kreolů a Mesticů s holandskými piráty.
- B** Rozšíření marxistické ideologie po celém kontinentu.
- C** Vylučování Kreolů z nejvyšších pozic koloniální správy.
- D** Potlačení indiánských jazyků jako kečuánština či maya-quiché ze strany metropolitní správy.

8 Proti komu bojovala Paraguay v tzv. Paraguayské válce (1864-1870)?

- A** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Bolívie a Brazílie.
- B** Proti Argentině.
- C** Jednalo se o občanskou válku.
- D** Proti trojčlenné alianci Argentiny, Brazílie a Uruguaye.

9 Které město leží na Tichomořském pobřeží?

- A** Buenos Aires.
- B** Havana.
- C** Veracruz.
- D** Lima.

10 Významné milníky, které se často označují jako začátek a konec bojů za nezávislost španělských kolonií na americkém kontinentu jsou:

- A** Vydání *Dopisu z Jamajky* (1815) a smrt Simóna Bolívara (1830).
- B** Smrt Franciska de Mirandy (1816) a nezávislost Texasu (1835).
- C** Revolución de Mayo (Argentina, 1810) nebo Grito de Dolores (Mexiko, 1810) a bitva u Ayacucho (Peru, 1824).
- D** Nezávislost Haiti (1804) a Plan de Iguala (Mexiko, 1821).

- 11** Který filozofický směr ovlivnil názory Simóna Bolívar, které můžeme najít v jeho *Dopisu z Jamajky* (Carta de Jamaica)?
- A Osvícenství.
 B Indigenismus.
 C Nacionalismus.
 D Magický realismus.
-
- 12** Jak se nazývá vojenské diktatuře v Argentině v letech 1976-1983?
- A Montoneros.
 B Operace Condor (Operación Cóndor).
 C Gaučovská revoluce (Revolución Gaucha).
 D Špinavá válka (Guerra Sucia).
-
- 13** Kdo založil v Peru ve 20. letech politické hnutí *indigenismo*?
- A Emiliano Zapata.
 B Mario Vargas Llosa.
 C José Carlos Mariátegui.
 D Benito Juárez.
-
- 14** Kde se usedli dříve nomádští Aztékové v roce 1325?
- A Na pobřeží jezera Texcoco.
 B V mayském městě Tenochtitlán.
 C V oblasti Chichén Itzá, u Mexického zálivu.
 D V legendární oblasti Aztlán, na dnešním jihozápadě USA.
-
- 15** Kterou z těchto postav nespojíte s obdobím caudillismu?
- A Fidel Castro.
 B Antonio López de Santa Anna.
 C Juan Manuel de Rosas.
 D José Gaspar Rodríguez de Francia.
-
- 16** Označení pro politický systém, který převládl v nově vzniklých hispanoamerických republikách v první polovině 19. století, systém "založený na autoritě a politické či vojenské síle, popřípadě charismatu jedné osobnosti" (Wikipedie):
- A Civilizace a barbarství.
 B Panamerikanismus.
 C Caudillismus.
 D Indigenismus.
-
- 17** Kterým souborem zákonů chtěla španělská koruna chránit práva indiánského obyvatelstva před vykořisťováním a nelidským chování dobyvatelů a kolonistů?
- A Capitulaciones de Santa Fe.
 B Leyes Nuevas z roku 1753.
 C Leyes Nuevas z roku 1542.
 D Consejo de Indias z roku 1542.
-
- 18** Název strany, která vznikla po Mexické revoluci a vládla zemi od roku 1929 do roku 2000:
- A MZLN: Movimiento Zapatista de Liberación Nacional.
 B APRA: Alianza Popular Revolucionaria de América.
 C PRI: Partido Revolucionario Institucional.
 D PCM: Partido Comunista de México.
-
- 19** Vasco Núñez de Balboa
- A dobyl aztéckou říši v roce 1521.
 B podnikl výpravu kolem světa v roce 1522.
 C byl kapitánem jedny z Kolumbových lodí při objevení Ameriky.
 D objevil v roce 1513 "Mar del Sur", tedy Tichý oceán, a tím potvrdil, že Amerika je samostatný kontinent, a ne západní část Asie.
-
- 20** Vyberte správné jméno společenské a hospodářské instituce, která byla základ kolonizace v rané době dobytí Ameriky. Tato instituce byla založena na nucené práci a proto byl tento systém od začátku 16. století kritizován.
- A Encomienda.
 B Reducción.
 C Eldorado.
 D Gobernación.
-
- 21** Ekvador má hranice s:
- A Peru a Kolumbií.
 B Peru, Kolumbií a Brazílií.
 C Bolivií a Hondurasem.
 D Peru, Chile, Bolivií a Paraguayí.
-
- 22** Dominikánský řeholník, misionář, teolog, právník, historik a antropolog, autor knih *O zemích indijských pustošení a vylidňování zpráva nejstručnější* nebo *Historia de las Indias*, zvaný "Ochránce Indiánů":
- A Luis de Sepúlveda.
 B Antonio de Montesinos.
 C Bartolomé de Las Casas.
 D Simón Bolívar.
-
- 23** Kdy bylo založeno místokrálovství Nového Španělska?
- A Žádné místokrálovství Nového Španělska neexistovalo. Provincie Mexiko byla založena v roce 1519.
 B V roce 1535. Sídlem místokrále bylo město Mexiko.
 C V roce 1492. Sídlem místokrále bylo město Santo Domingo.
 D V roce 1778, v rámci bourbonských reforem ve správě amerických kolonií.
-
- 24** Čím byly FARC, ELN, Sendero Luminoso nebo Montoneros?
- A Gerily a hnutí, které v různých zemích Jižní Ameriky ozbrojeným bojem usilovaly o komunistickou revoluci v období Studené války.
 B Americké vojenské služby, které tajně pomohly nastolit vojenské režimy v Jižní Americe.
 C Levicové strany, které kolem roku 2000 zvítězily ve volbách v různých zemích.
 D Orchestry populární hudby, které byly velmi slavné v 50. letech.

25 Který druh podnebí nenajdeme v Latinské Americe?

- A V Latinské Americe nejsou pouště, i když kácení lešů v Amazonce může vést k tzv. deforestizaci.
- B Subpolární podnebí.
- C Vysokohorské podnebí se v Latinské Americe nenalézá.
- D Všechna tato podnebí se vyskytují v Latinské Americe.

26 Který úřad reguloval obchodní aktivity španělské Ameriky od 16. do 18. století?

- A Consejo de Indias.
- B Žádný úřad nereguloval obchod s Amerikou. Ten byl od začátku volný díky tzv. encomiendas.
- C Casa de Contratación.
- D Carrera de las Indias.

27 *Facundo, nebo civilizace a barbarství* je:

- A Manifest argentinského romantismu.
- B Epos o životě Gaučů na argentinské Pampě.
- C Esej od Faustina Dominga Sarmienta, která nejlépe vystihuje ideologickou dichotomii o latinskoamerické identitě po nezávislosti od Španělska.
- D Alegorická povídka o diktátorovi Juan Manuel de Rosasovi.

28 Kdo byl prezidentem Chile, když Augusto Pinochet započal vojenský převrat?

- A Salvador Allende.
- B Pablo Neruda.
- C Isabel Allende.
- D Fidel Castro.

29 Kdo napsal esej *Ariel*?

- A José Martí.
- B José Enrique Rodó.
- C Domingo Faustino Sarmiento.
- D William Shakespeare.

30 Která z těchto zemí není aspoň částečně pokrytá amazonským pralesem?

- A Kolumbie.
- B Peru.
- C Guatemala.
- D Brazílie.

31 Do kterého období řadíme básnířku, prozaičku a dramatičku Sor Juanu Inés de la Cruz?

32 Klíčovým momentem filmu *Missing* je převrat v jedné latinskoamerické zemi. O kterou zemi se jedná a ve kterém roce k převratu došlo?

33 V jakém roce začala vojenská diktatura Augusta Pinocheta v Chile?

34 V roce 1823 vyhlásil prezident USA doktrínu, která vyjadřuje *panamerikanistickou* politiku USA. Jakýkoli zásah evropských mocností na americkém kontinentě měl být Spojenými státy vyhodnocen jako útok proti USA („Amerika Američanům“). Jak se tato doktrína nazývá?

35 Kdo sepsal dílo zvané *Carta de Jamaica*?

36 Uvedte jméno dobyvatele říše Inků.

37 V jakém roce se stala krvavá represe studentské demonstrace na mexickém náměstí Tří kultur, kterou známe jako Matanza de Tlatelolco?

38 Jak se jmenovala smlouva o rozdělení světa mezi Španělskem a Portugalskem podepsaná papežem Alexandrem VI. v roce 1594?

39 Uvedte název díla a autora. Jak popisuje místní obyvatele? Jak můžeme charakterizovat jeho styl?

Lidé tito nadáni jsou myslí bystrou a učenlivou; lid jest učenlivý a veškeré vzdělanosti schopný a k přijetí svatého našeho katolického náboženství velezpůsobilý; a nikoliv také nešikovný v přijímání dobrých mravů (...) takovou touhou a zápalem k přijímání Svátostí církve a k obcování službám Božím unášení jsou, že i samotným duchovním největší a jedinečné trpělivosti třeba jest, aby horlivosti takovéto obstáli.

Na ovečky tak mírné a řečenými vlastnostmi od Všemohoucího nadané (...) Španělé vtrhli, a od oněch dob po čtyřicet let nic jiného nedělali a item nic jiného dělat nechtěli a do dnešního dne ničím jiným se nezabývají než vražděním těchto nebohých, které rozličnými, do té doby nikým nevidanými a nikde neslýchanými druhy mučení a sužování (kterých jistá část dále popsána bude) tak nelidsky a lítě tisknou a drásají (...).

Tato strana je prázdná.

SJ1A012: Cultura América Latina

Jméno a příjmení - pište do okénka	Učů	Číslo zadání
		9

30 testových otázek za 2 body každá. 8 otázek s krátkou odpovědí za 4 body. 1 otevřená otázka na 1-2 odstavce za 8 bodů. Minimální počet bodů: 70. Za špatné odpovědi se body nestrhávají.

1 Které tvrzení je pravdivé?

- A Z důsledku španělské kolonizace, původní populace Latinské Ameriky až na výjimky zemřela.
- B Náhuatl, kečuánština nebo guaraní jsou jazyky, kterými mluvili původní obyvatelé před příchodem Španělů. Dnes už tyto jazyky neexistují.
- C Kolem 97% původních obyvatel Ameriky žije v Latinské Americe.
- D Nej hustší osídlení původních obyvatel můžeme najít v Anglosaské Americe (Kanada, USA). Jedná se o Apači, Čejeny pod.

2 Objevení a dobytí Ameriky odpovídají expansionistickým tendencím iberských království na konci 15. století.

- A Ne, Španělsko právě spadlo pod nadvládu Habsburků a soustředilo se na vnitřní občanské války.
- B Ano, po ukončení Reconquisty Aragon expandoval na Středozemské moře, Portugalsko po africkém pobřeží a pro Kastilii do jisté míry bylo dobytí Ameriky pokračování středověké politiky.
- C Ano, Kryštof Kolumbus byl španělský rytíř a dokonce přirovnával své výpravy s křížovými taženími.
- D Ne, po pádu Granady byl Pyrenejský poloostrov poměrně stabilizovaný a žádné vojenské výpravy se už v té době nepodnikaly.

3 Mezinárodní smlouvu o svobodném trhu podepsaly v roce 1993:

- A Peru, Bolívie a Ekvador.
- B Španělsko a Mexiko.
- C Mexiko, Argentina a Brazílie.
- D Mexiko, Kanada a USA.

4 Označte osobnost, která není spojená s bojem o nezávislost španělských kolonií:

- A Simón Bolívar.
- B Miguel Hidalgo.
- C Porfirio Díaz.
- D José de San Martín.

5 Název smlouvy, "která ukončila mexicko-americkou válku. Podle této smlouvy přenechalo Mexiko Spojeným státům americkým území o velikosti 1,36 milionu km², což představovalo více než polovinu tehdejší mexické rozlohy." (Wikipedie)

- A Monroeová doktrína (1823).
- B Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1898).
- C Tordesillaská smlouva (1848).
- D Smlouva z Guadalupe-Hidalgo (1848).

6 Pojem "Latinská Amerika" použil poprvé:

- A Prezident USA James Monroe ve svém proslulém proslovu "Amerika Američanům".
- B Francouzský císař Napoleon III v rámci koloniální expanze evropských velmocí v druhé polovině 19. století.
- C Mexický spisovatel a politik José Vasconcelos ve své esejí *La raza cósmica*.
- D Císař Karel V. při založení Consejo de Indias v roce 1524.

7 Jedna z příčin boje o nezávislost amerických kolonií od španělské koruny byl/a/o:

- A Tajná spolupráce Kreolů a Mesticů s holandskými piráty.
- B Rozšíření marxistické ideologie po celém kontinentu.
- C Vylučování Kreolů z nejvyšších pozic koloniální správy.
- D Potlačení indiánských jazyků jako kečuánština či maya-quiché ze strany metropolitní správy.

8 Proti komu bojovala Paraguay v tzv. Paraguayské válce (1864-1870)?

- A Proti trojčlenné alianci Argentiny, Bolívie a Brazílie.
- B Proti Argentině.
- C Jednalo se o občanskou válku.
- D Proti trojčlenné alianci Argentiny, Brazílie a Uruguaye.

9 Které město leží na Tichomořském pobřeží?

- A Buenos Aires.
- B Havana.
- C Veracruz.
- D Lima.

10 Významné milníky, které se často označují jako začátek a konec bojů za nezávislost španělských kolonií na americkém kontinentu jsou:

- A Vydání *Dopisu z Jamajky* (1815) a smrt Simóna Bolívara (1830).
- B Smrt Franciska de Mirandy (1816) a nezávislost Texasu (1835).
- C Revolución de Mayo (Argentina, 1810) nebo Grito de Dolores (Mexiko, 1810) a bitva u Ayacucho (Peru, 1824).
- D Nezávislost Haiti (1804) a Plan de Iguala (Mexiko, 1821).

- 11** Který filozofický směr ovlivnil názory Simóna Bolívar, které můžeme najít v jeho *Dopisu z Jamajky* (Carta de Jamaica)?
- A Osvícenství.
 - B Indigenismus.
 - C Nacionalismus.
 - D Magický realismus.
-
- 12** Jak se nazývá vojenské diktatuře v Argentině v letech 1976-1983?
- A Montoneros.
 - B Operace Condor (Operación Cóndor).
 - C Gaučovská revoluce (Revolución Gaucha).
 - D Špinavá válka (Guerra Sucia).
-
- 13** Kdo založil v Peru ve 20. letech politické hnutí *indigenismo*?
- A Emiliano Zapata.
 - B Mario Vargas Llosa.
 - C José Carlos Mariátegui.
 - D Benito Juárez.
-
- 14** Kde se usedli dříve nomádští Aztékové v roce 1325?
- A Na pobřeží jezera Texcoco.
 - B V mayském městě Tenochtitlán.
 - C V oblasti Chichén Itzá, u Mexického zálivu.
 - D V legendární oblasti Aztlán, na dnešním jihozápadě USA.
-
- 15** Kterou z těchto postav nespojíte s obdobím caudillismu?
- A Fidel Castro.
 - B Antonio López de Santa Anna.
 - C Juan Manuel de Rosas.
 - D José Gaspar Rodríguez de Francia.
-
- 16** Označení pro politický systém, který převládl v nově vzniklých hispanoamerických republikách v první polovině 19. století, systém "založený na autoritě a politické či vojenské síle, popřípadě charismatu jedné osobnosti" (Wikipedie):
- A Civilizace a barbarství.
 - B Panamerikanismus.
 - C Caudillismus.
 - D Indigenismus.
-
- 17** Kterým souborem zákonů chtěla španělská koruna chránit práva indiánského obyvatelstva před vykořisťováním a nelidským chování dobyvatelů a kolonistů?
- A Capitulaciones de Santa Fe.
 - B Leyes Nuevas z roku 1753.
 - C Leyes Nuevas z roku 1542.
 - D Consejo de Indias z roku 1542.
-
- 18** Název strany, která vznikla po Mexické revoluci a vládla zemi od roku 1929 do roku 2000:
- A MZLN: Movimiento Zapatista de Liberación Nacional.
 - B APRA: Alianza Popular Revolucionaria de América.
 - C PRI: Partido Revolucionario Institucional.
 - D PCM: Partido Comunista de México.
-
- 19** Vasco Núñez de Balboa
- A dobyl aztéckou říši v roce 1521.
 - B podnikl výpravu kolem světa v roce 1522.
 - C byl kapitánem jedny z Kolumbových lodí při objevení Ameriky.
 - D objevil v roce 1513 "Mar del Sur", tedy Tichý oceán, a tím potvrdil, že Amerika je samostatný kontinent, a ne západní část Asie.
-
- 20** Vyberte správné jméno společenské a hospodářské instituce, která byla základ kolonizace v rané době dobytí Ameriky. Tato instituce byla založena na nucené práci a proto byl tento systém od začátku 16. století kritizován.
- A Encomienda.
 - B Reducción.
 - C Eldorado.
 - D Gobernación.
-
- 21** Ekvador má hranice s:
- A Peru a Kolumbií.
 - B Peru, Kolumbií a Brazílií.
 - C Bolivií a Hondurasem.
 - D Peru, Chile, Bolivií a Paraguayí.
-
- 22** Dominikánský řeholník, misionář, teolog, právník, historik a antropolog, autor knih *O zemích indijských pustošení a vylidňování zpráva nejstručnější* nebo *Historia de las Indias*, zvaný "Ochránce Indiánů":
- A Luis de Sepúlveda.
 - B Antonio de Montesinos.
 - C Bartolomé de Las Casas.
 - D Simón Bolívar.
-
- 23** Kdy bylo založeno místokrálovství Nového Španělska?
- A Žádné místokrálovství Nového Španělska neexistovalo. Provincie Mexiko byla založena v roce 1519.
 - B V roce 1535. Sídlem místokrále bylo město Mexiko.
 - C V roce 1492. Sídlem místokrále bylo město Santo Domingo.
 - D V roce 1778, v rámci bourbonských reforem ve správě amerických kolonií.
-
- 24** Čím byly FARC, ELN, Sendero Luminoso nebo Montoneros?
- A Gerily a hnutí, které v různých zemích Jižní Ameriky ozbrojeným bojem usilovaly o komunistickou revoluci v období Studené války.
 - B Americké vojenské služby, které tajně pomohly nastolit vojenské režimy v Jižní Americe.
 - C Levicové strany, které kolem roku 2000 zvítězily ve volbách v různých zemích.
 - D Orchestry populární hudby, které byly velmi slavné v 50. letech.

25 Který druh podnebí nenajdeme v Latinské Americe?

- A V Latinské Americe nejsou pouště, i když kácení lešů v Amazonce může vést k tzv. deforestizaci.
- B Subpolární podnebí.
- C Vysokohorské podnebí se v Latinské Americe nenalézá.
- D Všechna tato podnebí se vyskytují v Latinské Americe.

26 Který úřad reguloval obchodní aktivity španělské Ameriky od 16. do 18. století?

- A Consejo de Indias.
- B Žádný úřad nereguloval obchod s Amerikou. Ten byl od začátku volný díky tzv. encomiendas.
- C Casa de Contratación.
- D Carrera de las Indias.

27 *Facundo, nebo civilizace a barbarství* je:

- A Manifest argentinského romantismu.
- B Epos o životě Gaučů na argentinské Pampě.
- C Esej od Faustina Dominga Sarmienta, která nejlépe vystihuje ideologickou dichotomii o latinskoamerické identitě po nezávislosti od Španělska.
- D Alegorická povídka o diktátorovi Juan Manuel de Rosasovi.

28 Kdo byl prezidentem Chile, když Augusto Pinochet započal vojenský převrat?

- A Salvador Allende.
- B Pablo Neruda.
- C Isabel Allende.
- D Fidel Castro.

29 Kdo napsal esej *Ariel*?

- A José Martí.
- B José Enrique Rodó.
- C Domingo Faustino Sarmiento.
- D William Shakespeare.

30 Která z těchto zemí není aspoň částečně pokrytá amazonským pralesem?

- A Kolumbie.
- B Peru.
- C Guatemala.
- D Brazílie.

31 Do kterého období řadíme básnířku, prozaičku a dramatičku Sor Juanu Inés de la Cruz?

32 Klíčovým momentem filmu *Missing* je převrat v jedné latinskoamerické zemi. O kterou zemi se jedná a ve kterém roce k převratu došlo?

33 V jakém roce začala vojenská diktatura Augusta Pinocheta v Chile?

34 V roce 1823 vyhlásil prezident USA doktrínu, která vyjadřuje *panamerikanistickou* politiku USA. Jakýkoli zásah evropských mocností na americkém kontinentě měl být Spojenými státy vyhodnocen jako útok proti USA („Amerika Američanům“). Jak se tato doktrína nazývá?

35 Kdo sepsal dílo zvané *Carta de Jamaica*?

36 Uvedte jméno dobyvatele říše Inků.

37 V jakém roce se stala krvavá represe studentské demonstrace na mexickém náměstí Tří kultur, kterou známe jako Matanza de Tlatelolco?

38 Jak se jmenovala smlouva o rozdělení světa mezi Španělskem a Portugalskem podepsaná papežem Alexandrem VI. v roce 1594?

39 Uvedte název díla a autora. Jak popisuje místní obyvatele? Jak můžeme charakterizovat jeho styl?

Lidé tito nadáni jsou myslí bystrou a učenlivou; lid jest učenlivý a veškeré vzdělanosti schopný a k přijetí svatého našeho katolického náboženství velezpůsobilý; a nikoliv také nešikovný v přijímání dobrých mravů (...) takovou touhou a zápalem k přijímání Svátostí církve a k obcování službám Božím unášení jsou, že i samotným duchovním největší a jedinečné trpělivosti třeba jest, aby horlivosti takovéto obstáli.

Na ovečky tak mírné a řečenými vlastnostmi od Všemohoucího nadané (...) Španělé vtrhli, a od oněch dob po čtyřicet let nic jiného nedělali a item nic jiného dělat nechtěli a do dnešního dne ničím jiným se nezabývají než vražděním těchto nebohých, které rozličnými, do té doby nikým nevidanými a nikde neslýchanými druhy mučení a sužování (kterých jistá část dále popsána bude) tak nelidsky a lítě tisknou a drásají (...).

Tato strana je prázdná.